

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2011/12:39

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:39

Fredagen den 15 juni

1 § Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Anders Borg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 15 maj 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 22 juni 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Anders Borg med medarbetare välkomna. Vi har en ganska lång dagordning. Det är i varje fall väldigt många ministrar här i dag, halva regeringen kommer i olika omgångar. Det är som vanligt bra att hålla anförandena koncisa och inte nödvändigtvis upprepa det som redan sagts i utskottet.

Jag har talat med finansministern. Vi gör som så att under återrapporten säger finansministern lite om det aktuella läget. Det är en intressant helg som vi har framför oss. Sedan går vi över till dagordningen. Vi går till den punkt som heter Återrapport under Anders Borgs föredragning.

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (M):

Herr ordförande! Låt mig börja med att säga att förra Ekofinmötet var väldigt framgångsrikt. Vi fick på plats en överenskommelse om CRD IV. Till slut gjorde ordförandeskapet en vettig insats, mycket tack vare kommissionen. Barnier är en kommissionär som ofta har högt arbetstempo men som i grund och botten är en väldigt duktig politiker. Han vet när det är dags att börja kompromissa.

Han gjorde inför mötet rätt betydande insatser för att hitta en bra balans mellan de av oss med stora banksystem och öst- och centraleuropéer – det vill säga oss, britter och framför allt polacker – som behöver bättre kapitaltäckning för att inte råka ut för bekymmer som man annars kan få.

För oss som är stora riskerare vi att få väldigt stora kostnader för offentliga finanser om banksystemet går åt pipan. För Öst- och Centraleuropa gäller att de råkar ut för den svältkur som österrikare, tyskar och andra har satt igång i sina döttrar och branschsektioner i de mindre länderna på när de ska ta hem kapital.

Det fanns en koalition mellan stora banksystem och Öst- och Centraleuropa som fungerade väldigt väl. Till slut blev det en kompromiss, och det var väldigt bra.

Jag går in på huvudfrågeställningen: Var är vi någonstans i Europa? Låt oss börja med att säga att vår bedömning är att världsmarknadstillväxten i år landar på någonstans runt 4 ½ procent. Jag måste säga det eftersom ni annars kommer att tro att det är en orgie i pessimism som sedan kommer.

Vi har med den tillväxt vi ser i Asien, USA, Latinamerika och Afrika ett hyggligt år. Det är lite över snittet för de senaste tio åren, och nästa år ser ungefär likadant ut. För Europa är bilden mycket besvärlig. Det är inget att säga om det.

Vi har val i Grekland i helgen, och ingen vet hur det slutar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< De skulle ned till någonstans runt 6–7 procents underskott under 2012. Det var samma sak som de lovade för förra året, och det stannade på 10 procent förra året.

Det mest troliga är att de som det nu ser ut kommer att ligga på ungefär den nivån även den här gången. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Som jag förstår det får alla tänkbara grekiska utfall beskrivas som väldigt komplicerade. Pasok, Ny Demokrati och det nya vänsterpartiet har alla relativt låg trovärdighet i det europeiska samarbetet. Ny Demokrati och den tänkbara konstellationen därför att man har haft ansvar för att problemen dök upp, Pasok därför att man inte implementerade det man ska, och det nya vänsterpartiet delvis därför att man explicit säger att man inte tänker leva upp till avtalet.

Jag tror att man ska vara medveten om att situationen för Grekland oavsett valutfallet är väldigt besvärligt. Man ska inte spekulera alltför mycket i vad det betyder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det kan naturligtvis gå annorlunda. Man kan tänka sig att man får en stark, bred regering i Grekland som återskapar förtroende och hittar något sätt att komma överens med de utländska långivarna som gör att man för det hela framåt. Det kan inte helt uteslutas.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Spanien har fått en brandvägg för sitt banksystem på 100 miljarder euro. Det motsvarar ungefär strax under 10 procent av bnp. Den har baserats på att Valutafonden har gjort en FSAP, Financial System Stability Assessment, som finns på hemsidan om man vill läsa den.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Fonden har sagt att med de stresstester man gör behövs det i storleksordningen 40 miljarder euro, och då skulle dessa 10 miljarder euro räcka.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Detta har väl inte riktigt övertygat på det sätt som man har hoppats. Börser, räntor och allting har efter att paketet kommit ut åkt i golvet. Jag var i Afrika för någon vecka sedan. Då noterade jag att en nigeriansk

euroobligation nu ligger 100 punkter under en spansk. Nigerianerna är väldigt stolta över det. Spanjorerna är väl mindre stolta över det.

De är i dag i en väldigt utsatt situation. Svårigheten är att man politiskt sett från två regeringar har bundit sig för att man inte har problem i banksystemet medan nog alla i realiteten inser att det är ett stort problem.

Man har inte velat följa ett standardiserat svenskt kokboksrecept där det första är ta in någon som gör en brutal genomlysning av banksystemet och berättar hur det ser ut, gör korrekta marknadsvärderingar av allting och tar rejäla haircuts. Det andra är att gå in och rekapitalisera bankerna genom att ta över ägande. Det tredje är att föra över dåliga tillgångar till i någon typ av långsiktig statlig fond som sedan får gå till runoff och göra detta öppet och transparent.

Spanjorerna ger inte riktigt klara och begripliga svar. De har vägrat att ta in Blackrock, som är de som har gjort motsvarande bedömning på Irland, i Grekland och i Island. Det har gjort ett väldigt bra jobb i alla dessa sammanhang. Det är ett av skälen till att Island är i så pass god ordning som det är.

Det finns massor av brister i kommunikationen från spanjorerna. Man är heller inte övertygad om att allt det andra de har sagt är sant. Det gör att det just nu finns ett stort förtroendeunderskott för spanjorerna.

Den plan man hade var att artikel 4-bedömningen av Spanien skulle landa i att de inte behövde göra fler finanspolitiska åtgärder och att man med hjälp av en brandvägg skulle kunna säkra att deras banksystem fungerar.

Nu är vi nog i någon typ av mellansits. Vi får se lite grann vad som händer efter grekiska valet. Det är G20-möte på måndag. Det kommer att finnas en stor beredskap att vidta olika typer av åtgärder för att säkra att det inte ser illa ut.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

I detta läge har EU bestämt sig för att i stället för att lösa det spanska bankproblemet på ett kraftfullt sätt har man satt i gång en bred konstitutionell debatt om bankunioner, fiskala unioner och alla möjliga konstruktioner.

Det är väldigt svårt att förhålla sig till. Vi får inte ut några vettiga papper från dem. Vi vet inte riktigt vad det är. En del kan vara det som vi ska tala om senare i dag om att krishanteringsdirektivet ska komma på plats lite snabbare så att man ska få någon typ av ordning om insättningsgarantierna och så vidare.

I någon annan typ av bedömning tycks det vara ett kollektivt ansvar för alla banker. Det är inte lätt att förstå detta. I de tidigare diskussionerna har Sverige varit det enda landet som anser att man ska ha krav på att varje land har en statlig insättningsgaranti som är fonderad.

I många andra länder har man privata företag som har någon typ av icke-fonderad insättningsgaranti. Det är klart att det är lite svårt att tänka sig att vi som kollektiv av stater ska ta på oss ett ansvar för strukturer som vi inte har klara regler för hur de ska se ut.

Det måste i sådana fall finnas väldigt klara regler för: Vad är en insättningsgaranti? Hur ska den vara finansierad? Hur ska den vara fonderad? Vilket ansvar ligger först på staten innan det landar hos någon annan stat? Allt detta är väldigt oklart.

2011/12:39

15 juni

Vi har sagt att vi ska lyssna in vad detta betyder. Är det någonting som ska gälla för eurozonen? Ibland sägs det att det handlar om att ECB ska ta över ansvaret för tillsynen av de absolut största institutionerna. Då är det kanske en typ av situation.

Ibland sägs det att det är någonting mycket bredare och en större politisk konstruktion. Ibland ska den gå till EU 27, och ibland ska det vara EU 27 minus några. Vi får helt enkelt följa och se vad det är man gör.

Vad som är centralt för svensk del är att bankunionen inte får innebära att vi får sämre tillsyn i Sverige. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Nordea är den mest internationella banken. De har 70 procent av verksamheten utanför Sverige, och de är så stora att de skulle åka in i detta system. Det är väldigt centralt för oss att säkra att vi får tillämpa våra tuffa regler och vår tuffa tillsyn >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Som sammanfattning kan jag säga att vi i bästa fall är i ett mycket besvärligt läge på måndag. Det kommer inte att vara färdigt på måndag. Det kommer att fortsätta under rätt lång tid.

Vår bedömning är alltså att vi landar på en världstillväxt på ungefär 4 ½ procent. Man behöver inte dra ned den svarta hatten över hela ansiktet. Men man ska vara medveten om att för ett antal sydeuropeiska länder är situationen mycket besvärlig.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag kan lägga till att det som har sagts här nu kan vara marknadsövervakande, så det behövs särskild sekretess på det.

Vi går över till punkt 3 om avveckling av kreditinstitut och värdepappersföretag.

Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (M):

Vi har från kommissionen äntligen fått krishanteringsramverket, som de har aviserat och jobbat med en längre tid. Detta ska de nu informera om, och så ska vi ha en första diskussion kring detta.

Syftet är helt enkelt att få ordnade former för hur man gör avvecklingar och minimerar riskerna i samband med bankkriser. Idén är att aktieägare, borgenärer och bankindustrin i stort ska bära större delar av kostnaderna för att ta hand om banker i kris. Bland annat har man diskuterat det nya instrumentet bail-in, som innebär att bankers lånefinansiering till viss del ska kunna omvandlas till aktiekapital. Allt detta är väl bra och klokt, och det är inga stora fel på det.

Man ska samtidigt komma ihåg att det finns ett par allvarliga skillnader mellan hur vi har hanterat bankkriser och hur detta är uppbyggt. Vi har haft strukturen att vi snabbt säkrat likviditeten. Under den förra bankkrisen gjorde vi det med den icke-specifika men generella bankgarantin. Det fick pengarna att flöda in i bankerna igen.

Det instrumentet kan vi inte använda, för det har EU-kommissionen stoppat oss från. Det var det som irländarna valde att göra och tvingades göra specifikt, och så satte de hela landet i skuld. Vår riksbank har i stäl-

let valt att flöda marknaden med enormt mycket likviditet under krisen, så att bankerna har det benet i ordning.

Sedan har vi sagt att vi inte klämmer åt borgenärerna. När man klämmer åt borgenärerna stoppar man flödet av pengar in i bankerna. I stället har vi sagt att det är ett skålpund kött från aktieägarna som ska läggas på bordet, och den vägen har man hanterat moral hazard-problemet.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Jag tycker inte att direktivet är state of the art, så att säga. Då hade man nog mer efterliknat en svensk modell än vad som är fallet.

Det andra problemet vid sidan av det här med att klämma åt borgenärerna är att det inte är klart att vi får ta över banker här. Det är alltså inte klart att man som huvudinstrument får gå in mer ägartillskott till banken. Det är rätt inkonsekvent upplagt. Å ena sidan ska man helst ha en stabilitetsfond, å andra sidan är det inte självklart att man får använda den.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Striden står inte nu, utan någon gång i oktober, november eller december. Man räknar med en uppgörelse i november eller möjligtvis oktober för att nå en uppgörelse med parlamentet som sedan ska gå till beslut före årsskiftet. Vi kommer att argumentera så kraftfullt man kan. I alla sådana här EU-papper står det att Sverige skött detta bäst av alla. Det står i alla fondpapper också. Det är den minst kostsamma bankkrisen någonsin, och det är en av de få där man fått tillbaka i princip alla pengar. Då är det väldigt konstigt vad gäller kärnan i modellen att det inte är tydligt, klart och uppenbart att det är det man får göra även i den här delen.

Jag kommer att framföra det som jag nu sagt till er. Jag tycker att det är bra. Kanske jag kommer att säga något om det här med borgenärerna men ändå varna för att det inte är så vi har gjort och att det inte är uppenbart att det är det som får systemet att löpa. Det är verkligen inte bra att det inte är klart och tydligt att man får ta över banker om det är nödvändigt.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Detta är bara en informationspunkt.

Anf. 6 LARS OHLY (V):

Om jag förstår finansministern rätt kommer vi framåt beslutstiden i höst att hamna i ett läge där man får möjlighet att gå längre när det gäller att ta över banker ifall man gått in med eget kapital, men där det inte är en huvudregel för hela direktivet. Men det borde väl egentligen vara ett svenskt intresse att inte bara vi själva tillåts göra det. Egentligen vore det en bra regel för hela beslutsprocessen. Finns det ingen som helst möjlighet att få igenom detta?

Anf. 7 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Mina frågor har att göra med Lars Ohlys. Hur kan det komma sig att kommissionen inte lägger fram ett förslag utifrån bästa möjliga erfarenhet? Det kan de kanske svara på själva. Men vilket är stödet i andra länder? Det är ganska avgörande för att kunna få till en kompromiss som går Sveriges väg.

2011/12:39

15 juni

När är det tänkt att det ska bli lag på detta? När ska det börja genomföras? Det kan bli alldeles för sent. Alla banker kan hinna konkursen till dess, med tanke på den pessimistiska orgie som Anders Borg hade under förra punkten.

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag var inte pessimistisk. Jag förutsåg en högre genomsnittlig tillväxt än vad vi haft de senaste tio åren i världsekonomin. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Jag instämmer helt i det Lars Ohly säger, men svaret ligger delvis i Ulf Holms fråga. Det är inte troligt att vi får en majoritet för detta. Jag tror att det vi kan eftersträva är att det finns en möjlighet att göra detta. Skälet till att detta inte är huvudregel är att det är därför nästan alla bankkriser har kostat mellan 5 och 50 procent av bnp.

Engelsmännen äger huvuddelen av RBS i termer av kapitalansvar, men har inte kontrollerande ägande som gör att man kan styra bonusar, chefstillsättningar och agerande. Det är samma med Mervyn King, som i många år predikade år ut och år in att moral hazard-problemet gjorde att man aldrig skulle ta över banker. Detta hade de dumma svenskarna inte förstått. Han provade sin modell på Northern Rock och sedan på RBS. Nu säger han exakt samma saker som vi. Nyckeln är att ta över.

Tyskarna håller i dag med oss. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det normala är att man inte orkar ta den konflikten med bankägare. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det normala är att man inte orkar ta tufft i bankägare. Huvudregeln kommer detta inte att bli. Men vi ska slåss för vårt synsätt, som jag tror att vi kan få förståelse för. Barnier tycker jag är en bra kommissionär. Han vill att alla medlemsländer ska känna att deras intressen är tillgodosedda, och han förstår att det vi säger *makes sense*. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är oerhört viktigt att vi är öppna och ärliga om detta mot varandra, för vi måste vinnas nästa gång Sverige hamnar i den här krisen. Vi måste fundera på vilka det är som äger bankerna och vara beredda att förstå att det är de som får ta smällen. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 3.

Vi går vidare till punkt 4 om energiskattedirektivet.

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (M):

Detta är en diskussion som från ordförandeskapets sida syftar till att vi ska få lite bättre arbete i rådsarbetsgruppen, där det har låst sig mellan två huvudfraktioner. Den ena är den som Sverige och ordförandeskapet tillhör och som vill ha en koldioxidbeskattning i energiskattedirektivet. Tanken är att man ska dela upp det i två minimiskattenivåer, en på energiskatt och en på koldioxid. Vår underförstådda ambition är att det så småningom ska bli så att koldioxiddelen gradvis skjuts uppåt, så att vi får en koldioxidbeskattning i hela Europa.

Arbetet i rådsarbetsgruppen har låst sig, och ordförandeskapet tror att det är en bra idé att få upp diskussionen i rådet. Jag är inte säker på det. Jag tror att man måste läsa av diskussionen rätt noggrant innan man kastar sig in i den. Blir diskussionen ett skyttegravskrig där polacker och andra ännu mer befäster sin skyttegrav tror jag att vi står längre från en kompromiss. Det som jag tror ligger i svenskt intresse här är att få fram ett energiskattedirektiv som blir en kompromiss, som inte blir så bra som vi önskat men som ändå öppnar för att det blir en koldioxidbeskattning och som gör att alla länder i Europa accepterar att det måste finnas en koldioxidbeskattning vid sidan av energiskattekomponenten.

Frontlinjerna här är rätt komplexa. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § of-fentlighets- och sekretesslagen* <<<

Jag är inte riktigt säker på att jag delar ordförandeskapets taktiska bedömning i diskussionen. Blir det skyttegravskrig ska vi naturligtvis bidra på vår sida och skjuta tillbaka för värdet av koldioxidskatter. Kan vi undvika ett skyttegravskrig ska vi väl mer uppmana till att man nu försöker hitta kompromisser konstruktivt i arbetsgruppen. Men det kan inte vara så att vi säger att det ska bli kompromisser och polackerna eldar på att för man inte ska göra någonting åt koldioxidproblemen. Vi är för mer av koldioxidskatt, men man måste också försöka hitta en kompromiss.

Anf. 11 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag delar i mångt och mycket Anders Borgs syn på läget som han redogjorde för. Jag är inte heller övertygad om att det är bäst att lägga upp det på denna nivå. Vi vet alla hur Polen agerar i dessa sammanhang. Men jag hoppas att det blir en koldioxidskatt på EU-nivå. Det är väl ingen överraskning.

Men på en punkt har jag avvikande mening. Jag tycker att regeringen ska lyfta fram att en skatt på flyg och sjöfart bör ingå, så att man kan genomföra en sådan. Där vet jag att Anders Borg inte tycker som jag, så på den punkten blir det en avvikande mening om inte Anders Borg ändrar sig nu på mötet och vill driva det.

Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag tycker att detta är ett ypperligt tillfälle att visa att vi i Sverige inte tycker att det är okej att vi flyttar över skattekompetens till EU. Nu är det förvisso så att vi redan har skattekompetenser i EU, i alla fall miniminivåer, men jag ser en uppenbar risk att man utnyttjar förändringen av direktivet till att ytterligare öka den gemensamma beskattningen på EU-nivå. Jag är inte emot att man tar ut skatt på koldioxid, men jag tycker att det i första hand är en nationell fråga att behandla. Om man vill påverka andra stater kan man åstadkomma detta genom att samarbeta mellan staterna inom unionen.

I övrigt förutsätter vi att det under förhandlingen inte blir tal om att tillåta att skatten ska kunna användas till EU:s gemensamma medel. Jag anmäler därmed avvikande mening.

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag är lite osäker när det gäller Ulf Holms frågeställning om vi är oense eller inte. Vi har från vår regerings sida inte velat införa en flyg- eller sjöfartsskatt i Sverige av det skälet att vi tror att verksamheten då

flyttar till ett annat land. Men frågeställningen om huruvida vi ska ha koldioxidskatt på flyg och sjöfart är inte uppe i den här diskussionen. Det kanske den borde vara, och det kanske vore naturligt att man hittade ett sätt i EU att göra detta. Nu har flyget gått in i handelssystemet, vilket vi naturligtvis både drivit och stött.

Jag är alltså inte säker på att vi är oeniga om detta, men det är inte uppe i denna diskussion. Vi är oeniga om huruvida vi ska göra det i Sverige, men jag är lite osäker på om vi är oeniga om huruvida det vore bra att göra det på EU-nivå. Jag vill hålla öppet för att vi kanske inte är oeniga om det. Men jag ska återkomma till det när jag vet vad vi tycker.

När det gäller transaktionsskatten, Johnny Skalin, och miljöskatten skulle jag bara vilja göra en poäng. Tanken här är att detta inte är EU-medel. Det här är minimiskatter som ska in i de nationella budgetarna. I den meningen tycker vi att det är en fundamental skillnad mot en EU-skatt som skulle bli som den finansiella transaktionsskatten – direkta budgetmedel.

En annan skillnad som jag tycker är rätt viktig är att EU-nivån är en logisk idé här. Å ena sidan har vi handelssystemet, och då är tanken att det som ligger utanför det ska vara koldioxidbeskattat så att man får en balans och så att det blir en bra samlad lösning. Här har vi ett EU-system för handelssystemet, och då är det naturligt att komplettera det med ett system på minimiskattesidan. Därtill är vår uppfattning att den absolut bästa miljöpolitiska åtgärd man kan vidta är att beskatta koldioxid. Det är det man direkt vill komma åt.

Jag har inga svårigheter med Johnny Skalins principiella utgångspunkter för EU-skatter eller för EU-budgetmedel, men i det här fallet tycker jag inte att de är riktigt lika tillämpbara.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag måste fråga Ulf Holm om han vidhåller sin avvikande mening.

Anf. 15 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Ja, jag vidhåller min avvikande mening eftersom regeringen inte riktigt vet vad den tycker. Till dess att Anders Borg tar reda på det vidhåller vi vår avvikande mening, men den kan tas bort längre fram.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna, men det finns en avvikande mening från Miljöpartiet, som vill ha koldioxidskatt på flyg- och sjötransporter, och från Sverigedemokraterna, som inte vill flytta skattekompetens till Europeiska unionen.

Punkt 5 är en gammal bekant – skatt på finansiella transaktioner.

Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (M):

Detta är en återkommande diskussion som vi har haft vid upprepade tillfällen i Ekofinrådet. Ordförandeskapet vill nu få upp frågan en gång till under den tid de har ordförandeskapet. Vi har under våren periodvis trott att det skulle vara möjligt att nå en kompromiss som vi trodde skulle kunna ha två huvudkomponenter. Den ena är att man gör någon typ av

ramöverenskommelse om hur någon typ av beskattning på finansiella transaktioner ska gå till. Den ska inte vara tvingande utan frivillig. Den ska inte gå till EU, men den ska skapa en ordning i och med att ett antal länder har sådana här stamp duties på vissa finansiella instrument. Den andra komponenten skulle behöva vara att man lägger kommissionens förslag åt sidan.

Efter att ha fört ett antal diskussioner – vi har deltagit i en arbetsgrupp med tyskarna – är nog bilden att denna kompromissvilja ännu inte finns. Det finns ett par komponenter i detta som gör det svårt att nå en kompromiss. Den ena är att två tredjedelar av intäkterna från en sådan här skatt ska gå till EU-medel. Många av oss anser att vi inte vill ha den typen av EU-skatt. Den andra är att man har valt en utformning av det hela som har rätt stora negativa effekter för oss – för exportindustrin när det gäller valutasäkring men också i termer av framför allt upplåningskostnader för bostadsobligationer, statsobligationer och företagsobligationer. Det är några av de saker som en stamp duty skulle ha mycket mindre långtgående konsekvenser för om man till exempel exkluderade valutasäkringar eller för den delen stats-, företags- och bostadsobligationer på det sätt som exempelvis fransmän och briter har gjort i sina förslag.

Jag skulle tro att det nu inte finns något intresse av att nå en kompromiss den här gången, utan att det i stället blir fortsatta diskussioner. Eventuellt finns det en möjlighet att de länder som vill ha en FTT går vidare med ett fördjupat samarbete. Jag skulle tro att om det ska vara realistiskt landar det i att de i praktiken går vidare med en gemensam stamp duty för nio länder. Därmed blir det inte heller någon EU-skatt. Vi får se var det landar.

Tyvärr finns det inte några förutsättningar för en kompromiss som det är nu. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det här blir nog mer en generaldiskussion än så mycket annat, skulle jag tro.

Anf. 18 LARS OHLY (V):

Jag delar nog bedömningen av möjligheten att nå en kompromiss. Min invändning är densamma som tidigare: att regeringen i första hand fokuserar på invändningar i stället för att försöka driva på för ett förslag som skulle kunna vara acceptabelt ur svensk ståndpunkt.

Vi, Miljöpartiet och Socialdemokraterna, hade en gemensam avvikande mening i finansutskottet som jag härmed upprepar. Den är så kort så att jag tror att jag kan läsa upp den: Vi står bakom regeringens ståndpunkt angående införandet av skatter på EU-nivå och överföringar av beslutskompetens till EU i skattefrågor. Skatter ska även fortsättningsvis vara en nationell angelägenhet. Detta innebär emellertid inte att vi generellt motsätter oss beskattning av finansiella transaktioner. En väl utformad skatt på finansiella transaktioner med bred internationell uppslutning skulle kunna minska finansiell spekulation och därmed bidra till att förbättra stabiliteten på finansmarknaden.

Anf. 19 CARINA MOBERG (S):

Det finns en likalydande avvikande mening tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet i skatteutskottet som vi naturligtvis också följer upp.

Jag hade tänkt ställa en fråga, men jag tror att finansministern redan har svarat på den. För säkerhets skull ställer jag den ändå: Du bedömer alltså inte att det finns någon möjlighet att man väljer att avrapportera från arbetsgruppen på Ekofinmötet nu, utan att arbetet kommer att fortsätta vid sidan av?

Vi hade ett möte där statssekreteraren närvarade i tisdags. Då fanns kanske inte den kunskapen riktigt, så jag ställer ändå frågan till Anders Borg. Kan detta komma upp?

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag vill bara säga till Lars Ohly att vi inte har sagt att vi helt avvisar varje lösning. Vi satte oss i arbetsgruppen därför att det fanns en poäng med detta. Först och främst är kompromisser alltid viktiga om man ska försöka nå kompromisser. Vi har gjort inspel i det här för att försöka hitta kompromisser som definitivt inte alla som är emot denna skatt har uppskattat, om jag formulerar mig så.

Jag förstår vad Lars Ohly läser upp, men jag är osäker på om det ens är en avvikande mening. Det som föreslås är att detta ska vara EU-medel. Det finns inte någon internationell uppbackning för detta, utan det är ett unilateralt europeiskt system med medel till EU-budgeten. Det är det förslag som ligger på bordet. Om det hade varit ett annat förslag på bordet, till exempel det vi skisserade med någon typ av begränsad stamp duty med frivillighet hade det kanske funnits en diskussion om det. Om det hade funnits en öppning för någon finansiell aktivitetsskatt eller någon annan typ av balansräkningsskatt, som vi själva ju redan har, hade man kunnat föra diskussionen vidare.

Jag är inte avvisande till att man beskattar finanssektorn, men det som ligger på bordet kommer att vara kommissionens förslag till en EU-skatt. Det ligger ändå i Sveriges intresse att en sådan inte blir av. Vi är emot EU-beskattnings.

Det ska ske en avrapportering, men arbetsgruppen är inte överens. Den består av Sverige plus alla de länder som vill ha kommissionens förslag, om jag formulerar det så. De har inte velat öppna för en kompromiss.

Anf. 21 KARL SIGFRID (M):

EU-kommissionen har sagt tidigare, och nu upprepar man det igen, att man tycker att länder lika gärna kan ansluta sig till skatten därför att man ändå tänker beskatta tredjeländ. Kriteriet ska vara att den ena parten befinner sig i EU – residence-kriteriet.

Jag har lite svårt att förstå hur konstruktion är tänkt att se ut i praktiken. Hur går man till väga om en part befinner sig inom det område som har skatten och om man har ett amerikanskt finansiellt institut? Hur ska man gå till väga för att beskatta de utländska finansiella instituten?

Anf. 22 LARS OHLY (V):

Om regeringen och finansministern är beredda att säga att man vill ha en skatt på finansiella transaktioner är jag också beredd att ta tillbaka min avvikande mening.

2011/12:39

15 juni

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vilket erbjudande!

Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (M):

Om Lars Ohly företrädde majoriteten av länder som vill ha en finansiell transaktionsskatt och om detta var ett kompromissförslag hade vi kanske kunnat öppna för det. Men där är vi inte. Vår hållning är fortfarande att vi anser att detta är en EU-skatt, och vi vill inte ha EU-skatter.

Jag har ställt Karl Sigfrids fråga till flera ledande bankföreträdare. De ler lite vänligt och säger: Det där kommer nog inte att vara några svårigheter! >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<<

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar detta så att det finns stöd för regeringens upplägg av de fortsatta förhandlingarna. Det finns också en avvikande mening som väl är en upprepning av den avvikande meningen från skatteutskottet den 29 mars. Därmed finns det alltså stöd för regeringens upplägg.

Vi hoppar över till punkt 8. 8 a och 8 b kommer att gå som A-punkter, så vi går till 8 c – Europa 2020-strategin. Där är det c i och sedan c ii. Det ena är nationella reformprogram, och det andra är allmänna riktlinjer. Det är en beslutspunkt. Där finns en reviderad version av regeringens ståndpunkt, som är utdelad och som ser ut som den jag visar här. Det handlar om hur man ska förhålla sig till att det inom Europeiska unionen läggs fram olika förslag och rekommendationer beträffande nationella reformprogram och allmänna riktlinjer.

Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (M):

Detta är en lite besvärlig process, skulle jag vilja säga. Å ena sidan är Sverige, har varit och kommer att vara, för bättre gemensamma ekonomisk-politiska strukturer. Vi har varit för termer, sexpack och tvåpack och allt vad det heter, och vi tycker i grund och botten att det är bra att det finns en sådan här process.

Samtidigt vill jag säga att genomförandet av den har varit så där, tycker vi. Nu är vi i sitsen att vi måste landa in det här. Jag ska ge några reflexioner kring detta.

Först ska vi anta rekommendationerna på Ekofinrådet. Sedan ska de godkännas av Europeiska rådet den 28–29 juni. Vår utgångspunkt för hur man ska förhålla sig till detta är det papper som vi har talat om några varv. Jag ska inte läsa upp det, utan jag utgår från att alla har läst det. Grundhållningen är helt enkelt att vi säger att det är bra med genomlysning och att det är bra att det kommer rekommendationer. Sedan är det upp till medlemsstaterna och slutgiltigt riksdag och regering att förhålla sig till dem precis som man alltid förhåller sig till olika bedömningar. Det är den okomplicerade delen.

Vi har fått fyra rekommendationer. Några av dem är också helt okontroversiella. De tycker att det är bra att vi har sunda offentliga finanser, och det håller vi med om. De tycker att vi ska vidta åtgärder för att värna finansiell stabilitet. Vi har vidtagit skärpt kapitaltäckning och belåningsgrad, så det har vi inga svårigheter med. De tycker att vi ska ha en innovationspolitik som gör att vi får mer kommersialisering av innovationer och forskning i Sverige. Det har vi inga svårigheter med. Vi har en forskningsproposition på väg fram som kommer att ha det som ett av sina huvudben.

De gör, som jag uppfattar det, rätt slarviga skrivningar om hur arbetsmarknaden ska fungera och vilken roll parterna ska ha där. Vi har i olika varv haft diskussioner med dem. Susanne Ackum har varit på EFK här i veckan. När man pressar kommissionsföreträdarna på det här säger de ledande tjänstemännen: Det där har vi inte noterat så noga – jäså, står det så i den svenska delen? Man har inte känslan av att de noggrant har tuggat igenom detta och arbetat fram det, utan det verkar ha suttit någon lägre tjänsteman och skrivit ihop detta och sedan har man bara kört det vidare. Efter det anser kommissionen tydligen lite matt att ingen får ha synpunkter på detta eftersom det är att ifrågasätta stramheten i ramverken om man inte till varje ord och kommatecken till punkt och pricka är nöjd med det de gör.

Jag tycker att det här är ett lite konstigt och besvärligt förhållningssätt. Detta kommer att bli en besvärlig diskussion. Å ena sidan kommer 24 eller 25 länder att säga att det finns en massa brister i rekommendationerna på olika grunder. En del av uttalandena – som de svenska, tycker jag – är välgrundade. Andra kommer att handla om att man inte vill ha sunda offentliga finanser, och vad det nu är. Det kommer att bli en kakofoni av diskussioner, och jag är inte säker på att kommissionen har gjort detta så grundligt, så väl berett och med en så ordnad process att det riktigt fyller den funktion som man skulle önska.

För svensk del har vi på EFK-sidan fått förståelse och stöd för att man ska ändra skrivningarna. Däremot har vi inte fått förståelse för detta i det förberedande arbetet i arbetsmarknadsrådet. Där är kommissionen delad mellan de två ben som har hand om rekommendationerna. Medlemsländerna har i det ena fallet gett stöd till oss och i det andra fallet inte.

Vi kommer att driva hållningen att det som sades i EFK kring det här bör föras in och att det bör ändras i rekommendationen. Å andra sidan kan man säga att det inte spelar så jättestor roll vad de skriver i rekommendationen, för till slut är det vi själva som bestämmer om detta. Men det har inte varit en process som har imponerat.

Det är viktigt att komma ihåg att i grund och botten är det här rekommendationer som inte är bindande. Det finns inte några sanktioner kopplade till detta, utan det är som sagt ytterst parlamenten runt om i EU-länderna som håller i det. Men vi tycker väl inte att kommissionen riktigt har skött det här som den ska, utan man kan få en känsla av att stora länder eller länder som är kommissionen närstående får en typ av behandling och att andra länder används för att statuera olika exempel.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer tillbaka till den här frågan om rekommendationer och hur man ska förhålla sig till det under Hillevi Engströms punkter, så vi kan väl ta den principiella diskussionen nu och så behöver vi inte upprepa den med arbetsmarknadsministern.

2011/12:39

15 juni

Anf. 28 MARIE GRANLUND (S):

Vi tycker att det är bra att vi får fram någon form av mall över hur vi ska förhålla oss till det här. Det är inte helt enkelt vad det är som ska beslutas och vad det är som man ställer sig bakom.

Det mest centrala avsnittet är det som finansministern också tog upp om att det är de nationella parlamenten som har beslutanderätt och att vi kan hantera de här rekommendationerna på det sätt som vi själva väljer.

Jag tycker att det är bra att man i andra stycket tar upp det här om de nationella systemen för lönebildning. Vi ska inte gå in i sak på de olika områdena och börja värdera dem, men just med den nationella lönebildningen är det ganska irriterande att det i mer eller mindre alla förslag som kommissionen just nu producerar på olika sätt är ett ingrepp i lönebildningen. Därför är det bra att man lyfter upp frågan som man gör i det paper som föreligger, alltså att här är en nationell fråga enligt det fördrag som vi arbetar efter.

Anf. 29 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! För det första tycker inte vi att EU ska rekommendera oss vad vi ska tycka, utan vad vi tycker är upp till oss här i Sverige.

För det andra tycker jag inte att regeringen bör ställa sig bakom rekommendationer när man inte rimligen kan vara säker på att få igenom de rekommendationer i Sveriges riksdag som ges till Sverige. Av den anledningen anmäler jag avvikande mening i förhållande till regeringen.

Anf. 30 LARS OHLY (V):

Det är klart att man kan säga som finansministern gör att vår hållning är: Ni kan få utfärda vilja rekommendationer ni vill, för det är ändå upp till oss att bestämma oss. Vi kan besluta någonting helt annat än vad rekommendationerna säger. Därmed förtar man vikten av rekommendationerna lite grann. Det är naturligtvis bra, särskilt när vi inte instämmer i dem.

Frågan är om det verkligen är detta som EU-kommissionen ska syssla med. Det finns ingen politik som står över olika intressen, utan det är ganska uppenbart att man har en politisk agenda från kommissionen, vilket vi kommer att komma in på senare när det gäller arbetsmarknadsfrågorna till exempel. Därför menar jag att det egentligen inte är så lite skada med detta som man skulle kunna tro.

Visserligen håller jag med om att vi kommer att kunna bestämma an-
norlunda, och självklart ska vi inte överdriva betydelsen av de här rekommendationerna, men det blir ett sätt att trycka på för en politik som vi ibland avvisar med bestämdhet. Det är inte kommissionens sak, så jag tycker egentligen att vi borde motsätta oss den här typen av rekommendationer.

Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (M):

När det gäller både Johnny Skalins och Lars Ohlys kommentarer är det viktigt att komma ihåg att den ekonomiska politiken i medlemsländerna är en gemensam fråga därför att det är så stora spridningsrisker och så pass stora risker för att ett lands misstag orsakar arbetslöshet, bnp-fall och finansiell turbulens i andra länder. Det måste alltså finnas någon typ av gemensam dialog, förståelse, utvärdering och diskussion kring ekonomisk politik.

Å andra sidan känner jag väldigt stark sympati för den ståndpunkt som Marie Granlund ger uttryck för här, nämligen att även om man inser att en sådan dialog måste finnas är det lite märkligt att vi ska sitta och förhålla oss i detalj till ekonomisk politik i 27 länder.

Min internationella avdelning är befolkad av extremt duktiga människor, men i praktiken skulle vi behöva tiodubbla antalet personer på avdelningen för att i någon reell mening kunna säga till exempel: Vi har tänkt igenom den portugisiska bostadsmarknaden, och vår slutsats är att vi stöder kommissionens bedömning av hyressättningen i Portugal.

Så kan det inte vara, utan man måste landa i någon annan typ av slutsats. Jag tycker att det är den som finns i papperet, nämligen att man noterar rekommendationerna och sedan är det upp till var och en att förhålla sig till dem. Så gör vi med Riksrevisionen, IMF, OECD och alla andra som ger rekommendationer.

Det jag tycker att man kan beklaga lite grann och som är viktigt att påpeka för kommissionen är att ska det här instrumentet fungera som man önskar att det gjorde – som en bra dialogform för utbyte av erfarenheter kring ekonomisk politik för att minimera spridningsriskerna – borde det kanske vara mer förankring och dialog kring processen. Då är den här formen att kommissionen hamrar ned en del synpunkter på ett papper och sedan bara trycker ut det till medlemsländerna inte riktigt bra.

Detta att de egentligen säger att de inte vill ha en dialog utan till och med tycker att det är principiellt felaktigt att vi vill ha synpunkter på det som skrivs om oss tycker jag dessutom är en hållning som är svårförståelig.

Jag tycker att man dels ska ha ett par synpunkter principiellt, och det är det som vi har här om att detta inte är bindande, dels kan man ha ett antal synpunkter i sak, och det gäller framför allt arbetsmarknaden och det som står om Sverige. Dessutom tycker jag att man egentligen bör ha en processynpunkt. Vi anser att det bör få ta längre tid och bestå av mer dialog mellan medlemsstaterna och kommissionen.

Om vi skulle hålla med dem och var övertygade om att det som stod var korrekt skulle de här rekommendationerna ha mycket större genomslag. Om man bara uppfattar det som någonting som någon försöker köra ned i halsen på en blir det naturliga att säga: Vi har noterat att ni säger det här, men vi bestämmer själva.

Jag tycker inte att processen är så effektiv, men för det första är det här principiellt precis som många andra rekommendationer någonting som vi bestämmer, och för det andra har regeringen för avsikt att säga att vi inte delar deras bedömning av svensk arbetsmarknad. För det tredje tycker jag att de kunde sköta den här processen på ett smidigare och mer pragmatiskt sätt.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar som att det finns stöd för regeringens position men att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som är emot rekommendationer i allmänhet och rekommendationer gentemot Sverige i synnerhet.

Anf. 33 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill förtydliga det. Vi är emot rekommendationer från EU eftersom EU vill utöva en påtaglig politisk påtryckning på Sverige. Jag uppfattar inte att IMF eller andra institutioner vill göra på samma sätt.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Vi uppfattar det klargörandet. Därmed finns det stöd för regeringens position.

Vi går till punkt 9, och detta kan vi väl ta ganska snabbt. Det är frågan om att upphäva förfarandet för allt för stora underskott för Bulgarien och Tyskland. Är det någon som rakt av har några synpunkter eller frågor?

Sedan handlar det om Ungern också. Finns det några frågor eller synpunkter på detta? Susanna Haby har en fråga om Ungern som vi pratade om i går.

Anf. 35 SUSANNA HABY (M):

Herr ordförande! Jag har en fundering om att det står att man ska upphäva suspenderingarna vad gäller sammanhållningspolitiken och resurserna där. Det står också att det Ungern har gjort än en gång är en engångsåtgärd. Så har man ju gjort förut när man tog pensionspengar och lite annat.

Jag undrar om finansministern kan ge någon kommentar om långsiktigheten i den ekonomiska strukturen i Ungern. Är man trots allt på rätt väg, eller är det här bara lite grann att sudda ut problemen för tillfället?

Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (M):

Den rimliga hållningen från vår sida är att säga att Ungern borde göra mer långsiktigt och få bättre ordning i sin ekonomiska politik. Å andra sidan är det också rimligt att man häver det här, för det kan inte vara så att vi har en dubbel skala där stora euroländer bedöms på ett sätt och små länder i behov av sammanhållningsstöd bedöms på ett annat sätt.

Det måste finnas någon typ av proportion mellan brott och straff här. Skulle vi underkänna alla som har vidtagit åtgärder av för låg kvalitet kommer gruppen av syndare att påminna om domedagen, för många kommer att sitta uppradade för att få sina gärningar dömda. Det är väldigt många av dessa länder som gör engångssaker av låg kvalitet. Det räcker inte som kriterium.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Nu har man till och med signalerat att Spanien ska få ett år till, och jag är inte kritisk till det för jag tycker att det är rätt klokt att man är lite pragmatisk när det gäller slutåren, men då kan man inte klippa till Ungern med full kraft. Ungern är ett av Europas fattiga länder med stort behov av sammanhållningsstöd.

Om det blir en debatt kan vi framföra att vi tycker att de borde vara mer långsiktiga, men det är bra att man lyfter den här sanktionen.

Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD):

Vår hållning är ganska enkel. Vi tycker som princip att sammanhållningsfonden inte ens ska existera, och av den anledningen tycker vi inte heller att vi ska ge något stöd till Ungern. Vi är alltså konsekventa och anmäler avvikande mening.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag under punkt 9 att det finns stöd för regeringens position beträffande besluten om Tyskland, Bulgarien och Ungern men att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som är emot sammanhållningsfonden i stort.

Punkt 10 handlar om en konvergensrapport från kommissionen och ECB. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (M):

Den är helt okontroversiell, och det finns inte mycket att säga om den. Den ser ut som de brukar göra.

En poäng som är viktig att göra är att nästa års konvergensrapport blir väldigt viktig för Lettland. Letterna är nu i sitsen att de uppfyller de flesta av de här kriterierna, men de har vissa bekymmer på inflationssidan och på räntesidan beroende lite grann på hur man tolkar situationen.

Ska man till exempel räkna in länder som är under ett program och det närmast är ett deflationstillstånd när man bedömer inflationen? Ska länder under program få vara med och bedömas när det gäller var räntenivån ska ligga eller inte, och hur konsekvent är det här?

Jag nämner det här för er därför att det ligger i Sveriges intresse att stötta Lettland. Man kan tycka vad man vill om huruvida de ska vara med i euron eller inte, men *de* vill det, och det ligger i vårt intresse att försvara ett grannlands rätt till likabehandling. Det handlar om ett litet lands rätt att få sin vilja igenom i en situation där det finns betydande risker att man försöker koka böckerna för att hålla dem ute av andra politiska skäl.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför diskussionerna om konvergensrapporten, men Johnny Skalin vill göra ett inlägg.

Anf. 41 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag ska inte anmäla någon avvikande mening i det här fallet. Däremot har jag en synpunkt. Vi har länge haft en teknisk möjlighet att uppfylla kriterierna men inte gjort det med anledning av folkomröstningen.

Jag tycker nog att det krävs en förklaring av varför vi inte kräver ett formellt undantag i stället för att bara avhålla oss från att uppfylla kriterierna i likhet med andra länder som har röstat emot ett EMU-medlemskap. Om folket har röstat emot borde det också tolkas som att folk inte

vill vara med i EMU och att vi då också från riksdagens sida har en skyldighet att tillmötesgå önskemålet genom att kräva ett formellt undantag.

2011/12:39

15 juni

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Den frågan har varit uppe många gånger i riksdagen, så det får bli ett kort svar från Anders Borg.

Anf. 43 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag tycker att tolkningen av det svenska folkomröstningsresultatet är att vi går med i ERM och ändrar riksbankslagen när det gäller sedelutgivningen när vi har en folkomröstning som säger att vi ska gå med. Har vi ingen folkomröstning som säger det kvarstår det här, och då är det vår markering av att vi står utanför.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Johnny Skalin kan återkomma i riksdagsdebatten om detta, i skriftliga frågor eller interpellationer.

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 10.

Punkt 11 handlar om en uppföljning av G20-mötet. Eftersom det inte har ägt rum ännu kan vi helt enkelt bara notera att punkten finns, och så går vi vidare till punkt 12, övriga frågor. Finns det några sådana? Nej.

Då tackar vi finansministern för i dag.

2 § Jordbruk och fiske
Landsbygdminister Eskil Erlandsson
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
jordbruk och fiske den 18 juni 2012

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Eskil Erlandsson med stab välkommen.

Låt oss börja med en muntlig återrapport från den senaste fiskeförhandlingen. Det var en ganska lång och intressant förhandling.

Anf. 46 Landsbygdminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag ska kort rapportera från jordbruks- och fiskerådet i tisdags då det nåddes en överenskommelse om en allmän inriktning för den gemensamma fiskeripolitiken och marknadsordningen. Som ni vet ställde vi oss inte bakom kompromissförslaget. Ni kommer förstås att få en skriftlig rapport i vanlig ordning, men jag vill gärna i korthet redogöra för skälen till att vi inte ställde oss bakom kompromissförslaget.

Det var tre skäl som gjorde att vi i slutet inte kunde ställa oss bakom kompromissförslaget. Det första gäller utkastförbudet där det finns alltför många delar som har skjutits på framtiden när det gäller både start- och slutdatum. Det ges även alltför många möjligheter till undantag från utkastförbudet.

Den andra frågan gäller om den mest sårbara arten ska styra när man sätter MSY-mål i de fleråriga förvaltningsplanerna. Det finns inte kvar i kompromissförslaget.

Slutligen var det sammantaget alltför många centrala delar som lyftes bort från förhandlingsbordet och som därmed lämnades öppna. Det gjorde att vi inte kunde ställa oss bakom ordförandeskapets kompromissförslag. Det gäller till exempel kopplingen till miljölagstiftningen.

Men jag vill ändå framhålla att danskarna har gjort ett bra arbete. De har tagit den gemensamma fiskeripolitiken ett steg i rätt riktning jämfört med den fiskeripolitik som vi har i dag, och detta trots ett mycket starkt motstånd från många medlemsstater.

Anf. 47 PYRY NIEMI (S):

Tack för föredragningen, statsrådet! Jag har två frågor. Du nämnde de här med utkastförbudet. Du nämnde start- och slutdatum och vissa andra detaljer. Finns det över huvud taget några möjligheter att komma överens i den här frågan?

Den andra frågan är: Finns det över huvud taget några möjligheter att komma överens om den gemensamma fiskeripolitiken, och när i så fall?

Anf. 48 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Min fråga ansluter till detta. Jag välkomnar Sveriges nej. Jag tror att det var helt rätt beslut. Men vad innebär det för fortsättningen? Vilka möjligheter har vi att påverka den gemensamma fiskeripolitiken framöver?

Anf. 49 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Låt mig börja med utkastdelen. Alla årtal står inom parentes. Det innebär att de är fortsatt öppna. Inom parentesen står det årtal som är ganska långt framåt i tiden. Jag bedömer att det är en öppning som välkomnas av till exempel länder som Spanien och Frankrike som, vad jag förstår, inte vill ha den typen av utkastförbud som vi har.

När kan vi nå en uppgörelse? Nu är det en diskussion i parlamentet. Det är min förhoppning att parlamentet är starkt i det här avseendet och kan påverka i den riktning som vi vill att det ska gå. Jag har små möjligheter att bedöma hur läget är i parlamentet, men förhoppningsvis kan det nås en uppgörelse i parlamentet och mellan parlamentet och rådet mot slutet av året.

Våra möjligheter att påverka blir ju mindre den gången vi röstar nej. Så är det alltid. I de fortsatta diskussionerna brukar de som röstar ja och biträder ett förslag vara de som för diskussionerna och är speaking partners med det parlament som det brukar föras diskussioner med. Men vi ska självfallet göra vårt bästa även i fortsättningen för att påverka i den riktning som vi vill gå.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den muntliga återrapporten.

Vi går till punkt 3 som är en lägesrapport om den gemensamma jordbrukspolitiken.

Anf. 51 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det danska ordförandeskapet kommer att presentera sin framstegsrapport om hur förhandlingarna om den framtida jordbrukspolitiken har utvecklats under det danska ordförandeskapet och var huvudfrågorna ligger. Rapporten sammanfattar förhandlingsläget för områdena marknadsstöd, direktstöd och landsbygdsutveckling.

I stort håller jag med danskarna i deras beskrivning av förhandlingsläget och diskussioner inom EU. Jag tycker att rapporten visar att vi har haft god framgång på vissa områden och mindre framgång på andra. När det gäller direktstöden kan jag se att flera svenska ståndpunkter fått fäste, vilket tyvärr inte riktigt gäller marknadsstöden eller marknadsorientering generellt.

Regeringen konstaterar att vi måste fortsätta att påverka förhandlingsutgången på alla nivåer och när det gäller alla de olika lagförslagen. Det är en lång process, och min bedömning är att beslut kommer att fattas tidigast under det irländska ordförandeskapet våren 2013.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 3 och går över till punkt 4. Där handlar det mer specifikt om stöd till landsbygdsutveckling. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 53 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Vi har fått information om att ordförandeskapet önskar diskutera två frågor med koppling till landsbygdsförordningen vid mötet på måndag. Ni ska ha fått dessa frågor skickade till er.

Den första frågan gäller om det ska finnas ett lägsta krav på hur stor andel av EU-medel som ska avsättas till miljörelaterade åtgärder och i så fall vilka åtgärder som ska ingå när andelen beräknas. Jag har tidigare i olika sammanhang framfört att jag anser att minst hälften av de EU-medel som varje medlemsland får sig tilldelat bör avsättas för miljörelaterade åtgärder. Jag anser att medel som omfattar miljöinvesteringar, åtgärder för att främja ekologisk produktion, stöd till områden med naturgivna begränsningar och naturligtvis de direkta klimat- och miljöåtgärderna ska räknas in i dessa 50 procent.

Så småningom kommer vi att behöva fundera på i vilken mån vi kan vara flexibla i denna fråga eftersom vi står ensamma. Det är min ambition att på detta sätt få medlemsländerna att i större utsträckning använda sina landsbygdsprogram till miljörelaterade åtgärder och därmed i högre grad bidra till att vi kan förbättra miljön i EU.

Den andra frågan som ställs av ordförandeskapet gäller om det ska finnas en högre EU-medfinansieringsgrad för fler insatser än vad kommissionen har föreslagit. I denna fråga är min grundinställning att medlemslandet ska skjuta till egna medel och att det bara i undantagsfall ska finnas möjligheter till en högre andel medfinansiering från EU. Jag anser att nationella medel ökar engagemanget och trovärdigheten i arbetet med landsbygdsåtgärderna.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Eftersom ingen begär ordet finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Punkt 6 handlar om djurskydd och djurs välbefinnande.

Anf. 55 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det danska ordförandeskapet har under våren lagt ned mycket arbete på att rådet ska kunna anta slutsatser om djurskydd. Utgångspunkten har varit dels kommissionens meddelande om EU:s strategi för djurskydd och djurs välbefinnande, dels kommissionens rapport om effekterna av djurtransportförordningen.

För mig har det varit viktigt att slutsatserna ska föra djurskyddet inom EU framåt. Sverige har därför varit starkt drivande i förhandlingarna.

När det gäller de punkter som rör djurskyddsstrategin är jag i huvudsak nöjd med deras inriktning. Rådet understryker bland annat att medlemsstaterna ska kunna tillämpa strängare djurskyddsregler. Rådet ger ett tydligt stöd för kommissionens avsikt att inrätta ett nätverk med ett referenscentrum för djurs välbefinnande. Rådet betonar också att en framtida ramlag för djurskydd kan vara ett instrument för att minska den administrativa bördan men att en sådan inte får leda till sänkta djurskyddskrav och inte heller till en lägre ambitionsnivå när det gäller framtida förbättringar.

Slutsatserna är tydliga med att befintliga djurskyddsregler måste tillämpas fullt ut i medlemsstaterna. Det är mycket viktigt. Vi vill inte ha fler exempel på den situation som har uppkommit på värphönsområdet.

Jag är däremot inte nöjd när det gäller punkterna om djurtransporter. Tyvärr står medlemsstaterna mycket långt ifrån varandra i denna fråga. Många kräver, i likhet med Sverige, en revidering av den nu gällande

förordningen och vill att den ska stå i överensstämmelse med aktuell vetenskap.

Jag har vid upprepade tillfällen förespråkat kortare transporttider, särskilt för icke avvanda djur och för slaktdjur. För slaktdjur kräver jag max åtta timmars transporttid. Det har vi redan infört på vårt eget territorium, men jag vill att det ska gälla för alla slakttransporter inom EU. Jag har också argumenterat kraftfullt för bättre utrymmen för djuren och för att man ska ersätta transporter av levande djur med transporter av kött och ägg med mera när så är möjligt.

Andra medlemsstater är villiga att ändra vissa bestämmelser i förordningen men är motståndare till det svenska kravet på högst åtta timmars transport för slaktdjur.

Majoriteten är dock tydligt emot att göra några ändringar alls i förordningen och stöder kommissionens syn på att det framtida arbetet ska koncentreras på att gällande bestämmelser ska genomföras och efterlevas bättre.

Min samlade bedömning är att Sverige kan ansluta sig till slutsatserna trots att de är svaga i djurtransportdelarna. Skälen till detta är att slutsatserna om djurskyddsstrategin ger oss möjligheter att framgent ta ett helhetsgrepp på djurskyddsfrågorna.

Sverige har lyckats få med flera från strategisk synvinkel viktiga principer för att förbättra djurskyddsarbetet. Det vore ett stort nederlag om rådet inte lyckades enas om slutsatser om djurskyddet. Det skulle skicka en olycklig signal till kommissionen och till Europaparlamentet om att rådet skulle vara ovilligt att driva på i djurskyddsfrågorna.

Jag vill samtidigt ge rådet och kommissionen en tydlig signal om att vi inte alls är nöjda med de delar som rör djurtransporter och kommer därför att avge en deklaration om ett uttalande till rådets protokoll. I deklarationen klargörs att vi är mycket besvikna på att rådet inte har kunnat enas om förslaget som tydligt stärker skyddet för djur som transporteras. Belgien, Danmark och Österrike har hittills meddelat att de ansluter sig till det svenska uttalandet. Därtill kommer Storbritannien att göra ett eget uttalande.

Anf. 56 LARS OHLY (V):

Min bedömning är att regeringen driver på i rätt riktning, och jag ger gärna lite beröm för det därför att djurskyddsfrågor över huvud taget är en paradfråga för Sverige. Det är bra om vi är så eniga som möjligt om att driva den positionen.

Jag vill dock upprepa den avvikande mening som Vänsterpartiet tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet framförde i miljö- och jordbruksutskottet den 16 februari. Anledningen till det är att det är svårt för mig att bedöma den balansgång som alltid måste ske mellan när man ska driva något så hårt att man till och med lägger in ett veto och när man ska gå med på en kompromiss som man egentligen inte är helt nöjd med. Men vi menar att strategin är för allmänt hållen. Det är för lite konkreta förslag. När det gäller djurtransporterna är det helt oacceptabelt. Därför vill vi som ett starkt medskick vidhålla den uppfattning som vi hade i miljö- och jordbruksutskottet den 16 februari.

2011/12:39

15 juni

Anf. 57 PYRY NIEMI (S):

Jag måste instämma i det som Lars Ohly sade i sak om att det går framåt. Beträffande gällande bestämmelser är det i dagsläget bättre att ha med alla 27 länder än att några väljer att ställa sig utanför. Det vore riktigt tråkigt om de som i dagsläget tycker helt annorlunda än Sverige fick sätta agendan. På ett sätt är det därför bra att det finns ett slags första grundkompromiss om att alla ska följa bestämmelserna. Det låter måhända trivialt att man ska följa bestämmelserna. Men det råder till viss del olika uppfattningar om hur dessa bestämmelser ska tolkas. Därför tycker jag att det är bra.

Men sedan vill jag vara mycket tydlig med att det är extremt viktigt att regeringen, speciellt när det gäller frågan om djurtransporter, driver på. Efter gårdagens möte i miljö- och jordbruksutskottet har jag förstått att detta inte innebär en stängd dörr utan att processen fortsätter framåt och att det finns möjligheter att påverka även framöver. Om det är så kan vi ställa oss bakom regeringens strategi. Men om dörren i princip är stängd kommer vi att tvingas vidhålla den avvikande mening som vi framförde den 16 februari.

Jag vill ha något slags garanti från ministern om att det finns möjligheter och öppningar att fortsatt påverka detta. Annars är det en mycket svag kompromiss.

Anf. 58 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Det är nu alltså fråga om rådsslutsatser. Det innebär att det är konsensus som gäller. Uppnås inte konsensus blir det möjligen ordförandeskapsslutsatser, och de har en betydligt lägre dignitet när det gäller att påverka kommissionen.

Det arbete som kommer att bedrivas framöver är att förmå kommissionen att utifrån denna strategi lägga fram så skarpa och tydliga förslag som möjligt.

Min erfarenhet är att om man är med, det vill säga om man har röstat ja, har man en betydligt större påverkan på kommissionen och de förslag som den lägger fram än om man inte är med på ja-sidan, det vill säga om man har avstått från att rösta eller röstat nej, eftersom det inte är många som lyssnar på någon som har sagt nej. Det är skälet till att jag är mycket koncis i fråga om att vi måste ställa oss bakom dessa rådsslutsatser. I annat fall blir det inga rådsslutsatser utan det blir bara ordförandeskapsslutsatser, och då är vår påverkansmöjlighet, till exempel i transportfrågan, betydligt sämre, kanske rent av obefintlig eftersom det då är andra som styr.

Anf. 59 HELENA LEANDER (MP):

Jag vill bara säga att även Miljöpartiet stod bakom denna avvikande mening om att vi ville se en mer långtgående strategi. Men jag delar ändå landsbygdsministerns ståndpunkt i dag att även om det är en stor besvikelse att man inte har kommit längre med transportfrågan är det i dagsläget rätt att stödja dessa rådsslutsatser. Med tanke på de positiva signaler som vi ändå har fått från parlamentet finns det, som Pyry Niemi är inne på, fortfarande en öppen dörr för att komma vidare med transportfrågan. Detta kan i alla fall vara ett steg i rätt riktning.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Då försöker jag sammanfatta detta. Det finns stöd för regeringens position under punkt 6, och det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet från februari.

Då går vi vidare till övriga frågor. Vill ministern säga någonting om dem?

2011/12:39

15 juni

Anf. 61 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Vi har några övriga frågor, och jag är som vanligt beredd att svara på nämndens frågor om dem.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor under punkten övriga frågor, inklusive frågan om mjölkmarknaden.

Då tackar vi landsbygdsministern för i dag.

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (hälso- och sjukvård)

Socialminister Göran Hägglund

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (hälso- och sjukvård) den 2 december 2011

Återrapport från informellt ministermöte den 23–24 april 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (hälso- och sjukvård) den 21–22 juni 2012

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar socialminister Göran Hägglund välkommen. Vi har först en återrapport från den 2 december och även en från den 23–24 april. Vill statsrådet säga något om dem?

Anf. 64 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Herr ordförande! Jag var här senast den 25 november – det är länge sedan – och då gällde det Epscorådet den 2 december. Jag ska ge en kort återrapportering om dessa två event.

När det gäller mötet den 2 december var det Polens formella Epscoråd för hälsofrågor, och det var jag själv som deltog i detta möte. Vid detta möte antogs rådsslutsatser om utjämning av skillnader i hälsa, om kroniska luftvägssjukdomar hos barn och om kommunikationsstörningar hos barn. Länderna lämnade också sina initiala reaktioner på förslaget om ett nytt hälsoprogram för perioden 2014–2020, ett ärende som vi kommer tillbaka till lite senare. Dessutom kom frågan om patientinformation och säkerhetsövervakning av läkemedel upp. Det är egentligen det viktigaste i denna återrapportering.

Ni vet att vi har resonerat om informationsgivningen. Det finns farhågor om att om man skulle gå fram med detta grundförslag skulle till exempel svenska Fass inte kunna existera i nuvarande form. Vi har resonerat om det flera gånger. Vi kunde inte acceptera det presenterade förslaget eftersom det i flera avseenden inte var förenligt med den svenska grundlagen. Detta problem hade vi gemensamt med åtminstone ett par länder.

Kommissionen sade sig nu vara villig att dela förslaget i två delar, och så skedde, så att förändringar avseende säkerhetsövervakning förhandlas enskilt, vilket är vad Sverige har förespråkat.

Jag kan tillägga att ordföranden har dragit slutsatsen att det inte finns några förutsättningar att gå vidare med förslaget om patientinformation, och det har också nyligen bekräftats vid Coreper att detta arbete läggs ned, vilket vi förstås välkomnar. Vi är mycket nöjda med det beskedet.

Mötet den 23–24 april hölls förstås under det danska ordförandeskapet. Det var min statssekreterare Karin Johansson som deltog. De områden som det danska ordförandeskapet valde att fokusera diskussionerna på handlade om innovation inom hälso- och sjukvård och frågan om kroniska sjukdomar.

Det var över lag intressanta och öppna diskussioner om innovation inom hälso- och sjukvård, och det utbyttes erfarenheter och exempel på hur innovation inom hälso- och sjukvården kan främjas och hur utvärde-

ringar om medicinsk-tekniska metoder kan användas för att fortsatt främja innovativt tänkande på detta område.

Under den andra dagen diskuterades kroniska sjukdomar, och då främst hur patientens roll kan stärkas så att de som redan lever med kroniska sjukdomar kan involveras i att själva bättre hantera sin sjukdom. Det underlättar i regel den dagliga livsföringen mycket.

I samband med denna diskussion höll Sverige ett mycket uppskattat inlägg. Det var en presentation med ett exempel på hur kvalitetsregister kan bidra till att underlätta för människor som lever med kroniska sjukdomar och bidra till att de själva kan vara aktiva i att hantera sin sjukdom. Det var registret som gäller reumatiska sjukdomar som presenterades.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporterna och gör vidare till punkt 13 på dagordningen.

Anf. 66 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Den handlar om det kommande Epscorådet. Jag tänker börja min föredragning med rådsslutsatser om antimikrobiell resistens. Därefter kommer förslaget till hälsoprogram för perioden 2014–2020 och sedan förslaget om ny rättsakt om allvarliga gränsöverskridande hälsohot. Det kommer att hållas en riktlinjedebatt om detta förslag.

Jag börjar med frågan om antimikrobiell resistens. Detta har varit en toppfråga för flera ordförandeskap, även under det svenska ordförandeskapet. Det är det också för danskarna. De arrangerade en expertkonferens i mars om antibiotikaresistens, och de hoppas nu att rådet ska anta slutsatser på området.

Rådsslutsatserna syftar bland annat till att framhålla one health-perspektivet, det vill säga ett perspektiv som omfattar både humansidan, alltså läkemedel inom sjukvården, och djurhållningens preparat, alltså den veterinära sidan. Det fokuserar också på behovet av en restriktiv användning av antibiotika, något som är väldigt viktigt.

Sverige har i förhandlingarna bland annat verkat för att stödja skrivningar som beaktar detta sammanhållna perspektiv. Vi har velat stärka skrivningarna om djurhälsa och framhålla behovet av ny antibiotika samt kopplingen mellan strukturer för förskrivning och försäljning med överutnyttjande. Där vet vi att många andra länder inte har samma restriktivitet som vi har, utan det går att gå in från gatan i ett apotek och köpa antibiotika. Det leder naturligtvis till en användning som inte är riktigt ansvarsfull.

Kort och gott, herr ordförande, anser vi att Sverige bör ställa sig bakom förslaget så som det ser ut efter förhandlingarna i rådsarbetsgruppen.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 15.

Vi går vidare till punkt 13 om hälsoprogrammet.

2011/12:39

15 juni

Anf. 68 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Det gäller alltså hälsoprogrammet för perioden 2014–2020. Vi har den 2 februari överlagt med socialutskottet, och under våren har förslaget behandlats i rådsarbetsgruppen för hälsa. Det danska ordförandeskapet avser att behandla en partiell allmän inriktning för hälsoprogrammet vid detta möte. Hälsoprogrammet är en finansieringsmekanism för EU-projektet inom hälsoområdet. Hälsofrågor är – det tycker jag är viktigt att stryka under – huvudsakligen medlemsstaternas ansvarsområde, men det kan finnas ett mervärde i att samarbeta på vissa områden. Vi ska samarbeta där det finns ett mervärde.

Förslaget till nytt program innefattar fyra mål som syftar till att förhindra sjukdomar och främja en god hälsa, skydda medborgare från allvarliga gränsöverskridande hälsohot, bidra till innovativa och hållbara hälsosystem och öka tillgängligheten till bättre och säkrare hälso- och sjukvård för EU-medborgare. Kommissionen har också meddelat att programmet ska lägga fokus på ett mindre antal men mer omfattande insatser som har ett bevisat mervärde på EU-nivå, lägga större vikt vid att följa upp och sprida programmets resultat samt bidra till att stärka den ekonomiska tillväxten genom en bättre hälsa.

Regeringen har i huvudsak välkomnat förslagets inriktning, samtidigt som vi menar att ekonomisk tillväxt som mål inte är överordnat människors hälsa. Vi vet dock att förbättrad hälsa spelar en väldigt viktig roll när det gäller att åstadkomma ekonomisk tillväxt – det kanske är viktigt att tänka på sambandet där. Under förhandlingarna har vi värvat om att folkhälsoaspekterna fortsatt ska ges en hög prioritet. Vi har också betonat vikten av ett evidensbaserat tillvägagångssätt och ett angreppssätt som är baserat på de viktigaste bestämningsfaktorererna för hälsa.

Vi har även välkomnat de insatser som på olika sätt bidrar till implementeringen av patientrörlighetsdirektivet, som vi har haft tillfälle att diskutera många gånger tidigare, och vi verkar för en budgetrestriktiv linje. Det bör också nämnas att programmets resultat i praktiken avgörs även av hur det implementeras under de kommande åren, varför det är av betydelse att även fortsättningsvis kontinuerligt följa genomförandet av programmet.

Vi anser att man har tagit god hänsyn till svenska synpunkter i det förslag som nu föreligger och att denna inriktning är en bra grund för ändamålsenliga EU-projekt inom hälsoområdet. Vi anser att Sverige bör kunna stödja ordförandeskapets förslag till partiell allmän inriktning vid det kommande mötet. Jag vill stryka under att förslaget till svensk ståndpunkt är preliminärt när det gäller vissa utestående frågor när förhandlingarna ännu pågår men att vi har förhoppningar om att en kompromiss ska kunna vara på plats innan mötet genomförs.

Vi väntar fortfarande på en del rådsdokument. När de kommer ska de naturligtvis stämmas av med EU-nämnden så att vi kan vara eniga på denna punkt.

Anf. 69 JACOB JOHNSON (V):

Som statsrådet sade inledningsvis har det varit överläggning i socialutskottet i februari. Där anmälde Vänsterpartiet en avvikande mening med referens till patientrörlighetsdirektivet, som Vänsterpartiet har mot-

satt sig. Detta har regeringen inte ställt sig bakom i denna fråga, så jag upprepar vår avvikande mening.

2011/12:39
15 juni

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Då finns det stöd för regeringens position och upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 13 men en avvikande mening från Vänsterpartiet, som är en upprepning av en ståndpunkt i socialutskottet i februari.

Vi går vidare till punkt 14 om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa.

Anf. 71 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Herr ordförande! När det gäller gränsöverskridande hälsohot presenterades förslaget till en ny rättsakt om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa av kommissionen i december förra året. Det syftar till att effektivisera och stärka unionens kapacitet och strukturer för att på ett effektivt sätt möta allvarliga gränsöverskridande hälsohot.

Det kommer att hållas en orienteringsdebatt vid det kommande mötet, och vi har fått frågor till medlemsländerna som rör hur långtgående krav man kan ställa på medlemsstaterna när det gäller koordinering av beredskapsplaner, om kommissionen kan ges delegation att föreslå gemensamma åtgärder under en kris samt hur medlemsstaternas representation ska se ut i den så kallade hälsosäkerhetskommittén. Vi har haft en överläggning om rättsakten med socialutskottet i februari.

Det är regeringens bedömning att förslaget i huvudsak faller inom EU:s stödjande, samordnande och kompletterande kompetens och att ansatsen som sådan är förenlig med subsidiaritetsprincipen. Det är dock oklart hur långtgående förslagen är och vilka effekter förslagen får för den nationella kompetensen. Efter att vi har inlett förhandlingarna har vi sett att vi inte är ensamma om denna position – de flesta medlemsstater har haft frågor om tolkningen av förslaget – men vi kan också konstatera att det så som förhandlingarna har utvecklats sig hittills i huvudsak går i rätt riktning, det vill säga mot att bättre balansera nationell kompetens och EU-kompetens, sträva efter tydliga roller samt undvika administrativa tunga koordineringsprocedurer under en eventuell kris.

Det återstår som sagt en del förhandlingar innan man kan nå fram till en gemensam ståndpunkt i rådet, men förslaget har förändrats till det bättre under förhandlingen. Vårt förslag är därför att Sverige vid rådet bör välkomna den utveckling som hittills har indikerats i förhandlingarna men även fortsatt framhålla behovet av att nationell kompetens och EU-kompetens balanseras, att strukturer och rollfördelning så långt som möjligt tydliggörs, att förslaget ska ha ett tydligt europeiskt mervärde och att det bidrar till ett effektivare samarbete vid hanteringen av en kris.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Jag vill ställa en fråga: Detta rör pandemier och smittsamma sjukdomar, men gäller det några andra hot? Ordet ”hot” har ju en något bredare innebörd.

2011/12:39
15 juni

Anf. 73 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Det kan röra också andra hot mot hälsan; det behöver inte vara pandemier utan kan vara andra sjukdomsförlopp som kan beröra många invånare i unionen.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag som så att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vill statsrådet säga någonting under övriga frågor? Nej. Då tackar vi för i dag och önskar en bra match i kväll, eller hur?

Anf. 75 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Det gör vi verkligen! Tack så mycket, och trevlig helg så småningom!

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 1 december 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 21–22 juni 2012

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi Erik Ullenhag välkommen. Vi är på dagordningspunkt 7, som handlar om principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Det är en informationspunkt.

Anf. 77 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Formellt är det nog en samrådspunkt, är det inte det? Men ni bestämmer! Jag gör vad ni vill.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Vänta, låt oss hålla fast vid detta.

Anf. 79 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Det är en lägesrapport som ska antas, så det borde vara en samrådspunkt tror vi.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Det har lite betydelse. Är det er uppfattning är att det är en diskussionspunkt, alltså att någonting ska antas eller beslutas?

Anf. 81 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

En lägesrapport ska antas.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Då är vi överens. Det kallar vi informationspunkt här.

Anf. 83 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Vi gör som EU-nämnden säger. Jag är alltså här för en informationspunkt med anledning av det som kallas antidiskrimineringsdirektivet. För att vara mycket tydlig är det en lägesrapport om hur arbetet fortskrider som ska antas.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Då är det nog inte information. Vi känner oss lite mer säkra nu när du sade detta. När det gäller hur riksdagen fattar beslut är detta lite betydelsefullt ibland. Kör du, så kommer jag att sammanfatta det som att det är ett upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Anf. 85 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Då går jag tillbaka till min ursprungliga talepunkt, vilket är att jag ska *samråda* med EU-nämnden kring det som kallas antidiskrimineringsdirektivet. Ordföranden har föredragit vad det detta handlar om. Det är en breddning av skyddet mot diskriminering på EU-nivå.

Som jag tidigare har informerat EU-nämnden om lade kommissionen fram direktivförslaget 2008. Förslaget innebär att EU:s diskrimineringsgrunder får ett likvärdigt skydd. Som nämnden känner till har arbetet med direktivförslaget pågått i fyra år. Bakgrunden är att det krävs enhällighet i rådet, och några medlemsstater är fortfarande helt emot ett utvidgat skydd.

Danmark har under sitt ordförandeskap arbetat så att man har brutit ut en av diskrimineringsgrunderna och fokuserat på diskrimineringsgrunden ålder, vilket diskuterades också under Polens ordförandeskap. Vid Epscorådet kommer Danmark att presentera en lägesrapport, och där framgår även att framsteg har gjorts vad gäller att tydliggöra skrivningar om diskriminering på grund av ålder. Även om detta har skett återstår omfattande arbete med förslaget.

Den svenska ståndpunkten har efter förankring i riksdagen och EU-nämnden varit att vi har verkat för ett brett direktiv mot diskriminering, och vi välkomnar direktivförslaget i stort. Vi anser att det är angeläget att inom EU säkerställa en gemensam miniminivå av skydd mot diskriminering oavsett diskrimineringsgrunder. Även om arbetet med direktivförslaget går långsamt fortsätter regeringen att arbeta för att stärka skyddet mot diskriminering i Sverige.

När man hamnar i ett läge som detta kan kommissionen återta direktivförslaget, men det finns inga planer från ansvarig kommissionär Reding att göra detta. Hon vill i stället ha detta på bordet, och hon vill att arbetet ska fortsätta framåt.

Vad gäller svensk lagstiftning kontra EU-direktivet kan även detta vara av intresse för den svenska ståndpunkten. Nu har vi lagt fram en proposition om förstärkt skydd mot åldersdiskriminering som går längre och omfattar mer än vad som framgår av kommissionens förslag. Även om hela kommissionens förslag skulle bli verklighet är det alltså vår bedömning att det breddade skyddet mot åldersdiskriminering i svensk rätt täcker det EU-systemet skulle ställa krav på.

Direktivförslaget är ett minimidirektiv. Det innebär att man kan gå längre även om det skulle bli verklighet, alltså att man om man vill kan göra mer för att främja likabehandlingsprincipen än vad som följer av direktivet.

Jag tar gärna frågor på detta. Den korta informationen är att man har ägnat sig åt ålder under denna period. Det är ingenting som egentligen har öppnat för att det i närtid kommer att bli verklighet.

Anf. 86 MARIE GRANLUND (S):

Tack för redogörelsen! Jag har en kunskapsfråga: Vilka medlemsstater är det som blockerar, som statsrådet anförde? Jag frågar av intresse.

Anf. 87 SUSANNA HABY (M):

Min fråga är liknande. Jag vill veta vilka delar och vilka frågor – vilka diskrimineringsgrunder – dessa länder har svårt att tillgodose. Jag

vet ju att EU har ett bra institut, FRA, som skriver bra rapporter där det blir väldigt tydligt att man i vissa länder inte ens har rösträtt om man till exempel är psykiskt sjuk eller att man inte ens har rätt till bostad om man är kriminellt belastad.

Det finns en massa olika konstiga saker, så det skulle vara intressant att höra på vilka grunder de här länderna inte vill vara med.

Anf. 88 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Det är en stor medlemsstat som är väldigt öppen med det, och det är Tyskland. Det tidigare antidiskrimineringsdirektivet i Tyskland och den lagstiftning som finns har varit omdiskuterad, och det gör att tyskarna har gått så långt att de till och med i regeringsförklaringen har sagt att de inte kommer att ställa sig bakom ett utvidgat skydd.

Det är väl farligt att spekulera utifrån, men det är klart att i grunden är väl den tyska inställningen att det handlar om vad som bestäms på vilken nivå, och om regeringen går tillbaka till författningsdomstolen – ja, ni kan de här grundläggande EU-frågorna som jag har förstått det.

Sedan är det väl en sanning med modifikation att säga att det bara är Tyskland, för Tjeckien har också varit öppna med att man är emot. Och i den typen av situationer finns det sannolikt några fler medlemsstater som gömmer sig lite – det är kanske ett vanvördigt begrepp – bakom Tyskland och sannolikt skulle stötta Tyskland i ett starkt läge. Det är min gissning.

För att vara väldigt tydlig i svaret på frågan: Det är egentligen inte så att det är delar av det breddade skyddet man är emot, utan man är emot direktivförslaget som sådant. Det gör att jag inte kan svara i detalj på vad man vänder sig emot. Man säger nej.

Anf. 89 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi har tidigare anmält avvikande mening i socialförsäkringsutskottet som jag härmed avser att följa upp.

Anf. 90 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag kan återkomma när förslaget har kommit längre än så här.

(Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP): Börje Vestlund får gärna bidra till att det kommer längre.)

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar: Det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna, men det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som är en upprepning av en reservation i socialförsäkringsutskottet.

Anf. 92 LENNART AXELSSON (S):

Jag tänkte på den debatt och det beslut som riksdagen tog i går angående begränsad tillgänglighet som diskrimineringsgrund. Är det något som kommer in i det här sammanhanget också, eller är jag fullständigt fel ute?

2011/12:39

15 juni

Anf. 93 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Ja, delvis. Det breddade skyddet handlar om att bredda skyddet, oavsett diskrimineringsgrund, till fler samhällsområden. Sedan har förhandlingsarbetet vad gäller personer med funktionsnedsättningar varit betydligt tuffare, och det är därför man nu senast har valt att bryta ut till exempel diskrimineringsgrunden ålder för att titta på den.

När det gäller vad ett slutförslag skulle leda till i förhållande till den debatt som riksdagen hade i går och den diskussion vi har i Sverige om bristande tillgänglighet och diskriminering skulle jag nog inte våga säga att det verkligen skulle täckas av direktivet, även om man skulle komma överens. Men det finns en diskussion inom ramen för direktivet. Så kan man säga.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Jag upprepar inte sammanfattningen, utan jag konstaterar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Anf. 95 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Trevlig helg!

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Detsamma, Erik Ullenhag, detsamma!

Återrapport från informellt ministermöte den 23–24 april 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 21–22 juni 2012

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Maria Larsson med medarbetare välkomna. Det är en ganska begränsad dagordning för statsrådet i dag – punkt 11, de demografiska utmaningarna.

Det finns också en återrapport från ett informellt ministermöte den 23–24 april.

Anf. 98 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Jag återrapporterar gärna från det informella ministermötet som var den 23–24 april på Jylland, en vacker dag. Det var en workshop på temat sociala tjänster under press till följd av krisen och den demografiska utvecklingen. Det var så att säga två kriser vi skulle ta oss an samtidigt – både den demografiska utmaningen och den finansiella krisen. Hur står våra välfärdssystem pall under trycket av dessa båda?

Vi fick ganska många exempel på situationen i olika länder, inte minst hur många länder det faktiskt är som skär i sina reformer under trycket av den finansiella krisen. Det var ganska dramatiska berättelser som gavs från en del länder. Men det fanns också en samsyn kring vikten av att, när man har den här situationen, ändå arbeta vidare framför allt med de metoder som vi vet har en evidensgrund. Vi tog ganska mycket upp problematiken hur man gör med implementeringsarbetet. Det finns så många goda projekt i olika länder, men att få dem att vinna spridning så att de implementeras i varje del av landet är den verkliga utmaningen.

Jag lyfte också fram vår rapport som vi har tagit fram på Socialdepartementet, LEV-rapporten, som handlar om hur vi möter den demografiska utmaningen och att vi ser att det är möjligt att göra om man för det första ser till att många människor är i arbete så att man kan leverera in resurser till de generella välfärdssystemen, att vi för det andra arbetar mer hälsofrämjande så att människor står bi och stannar vid god hälsa länge i livet och för det tredje att vi också tittar över effektiviteten i våra välfärdssystem. Vi kan bara tänka vad titthålsoperationer har genererat i form av ett lägre antal sjukdagar eller hur hemtjänsten nu jobbar med låssystem som sparar mycket tid. Det finns effektiviseringsvinster att göra också framåt.

Detta väckte ett stort intresse, och det var en mycket intressant och bra dag, tycker jag.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna och inbjuder statsrådet att tala om demografiska utmaningar.

Anf. 100 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

De här punkterna hänger ihop. Det danska ordförandeskapet har ju gått i samma spår som flera tidigare ordförandeskap och tagit upp de demografiska utmaningarna och tagit fram rådsslutsatser.

Den här gången är inriktningen delaktighet, både i samhället och på arbetsmarknaden. Man tar ett ganska brett grepp om frågan och pekar ut ett antal grupper som kan vara aktuella för åtgärder. Man lyfter upp frågorna rörande äldre på arbetsmarknaden och även barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Man skriver om pensioner, man skriver om strategier för aktiv inkludering och man pekar ut ett antal åtgärdsområden för att möta den demografiska utmaningen. Bland annat uppmanas medlemsstaterna i det här att förbättra stödet till föräldrar för att underlätta deras möjligheter till deltagande på arbetsmarknaden och för att förhindra att barn hamnar i utsatta situationer.

Låt mig säga att det är en ganska stor diskussion inom EU-kretsen om de låga födelsetalen i många länder, som ju förvärrar den demografiska utmaningen ganska betydligt.

Sedan uppmanas också medlemsstaterna att utbyta information om och ge goda exempel på hur man bättre inkluderar personer i utsatta situationer. Regeringen har i förhandlingarna kring de här rådsslutsatserna tydligt värnat om ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Vi har välkomnat skrivningarna om en aktiv arbetsmarknadspolitik.

Vi tycker att de här rådsslutsatserna pekar ut ett antal relevanta områden som är värda att uppmärksamma i det fortsatta arbetet med de demografiska utmaningarna.

Anf. 101 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag anmäler avvikande mening här, med hänvisning till socialförsäkringsutskottet.

Anf. 102 LENNART AXELSSON (S):

Jag har mer en kommentar än en fråga. Jag tycker att det är bra att man lyfter fram jämställdhetsperspektivet och en aktiv arbetsmarknadspolitik, och i den senare delen välkomnar vi att det kommer att få genomslag i Sverige också.

Anf. 103 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har en kort fråga: Har man i det sammanhanget tagit upp behovet av att både män och kvinnor kan arbeta med den stora och viktiga frågan om barnomsorg på olika sätt?

Anf. 104 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Då har jag en fråga angående Johnny Skalins inlägg. Var det en avvikande mening i socialförsäkringsutskottet? Jag gissar att det i så fall handlar om pensionsfrågan.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Jag frågar mig också det. Vi har lite research här framme. Vi undersöker saken.

Anf. 106 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

När det gäller jämställdhetsperspektivet har Börje Vestlunds fråga varit vår ingång i det här. Vi ser att i Europa i dag finns det en stor potential eftersom det bara är ungefär 58 procent av kvinnorna som finns på arbetsmarknaden. En förutsättning för att de ska bli fler handlar naturligtvis om tillgången till barnomsorg.

Vi har tydligt framfört hur vi i Sverige ser på detta och att det har varit en framgångsfaktor för oss, både när det gäller kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och när det gäller födelsetalen, vilket jag tror definitivt hör ihop. Det har varit vår ingång och vår argumentation i denna fråga.

När det gäller aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi naturligtvis ta den diskussionen, men det är min absoluta mening att vi har en mycket aktiv arbetsmarknadspolitik, även om vi behöver alla goda politiska idéer för att kunna göra ytterligare, inte minst när det gäller ungdomsarbetslösheten.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Vi kan inte lokalisera den här eventuella avvikande meningen.

Anf. 108 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har fått information om att vi har lämnat in en avvikande mening i socialutskottet. Jag vet inte riktigt om den har levererats där, men det skulle ha gjorts.

(ORDFÖRANDEN: Vi har ingen uppgift om att det finns någon sådan.)

Men om inte så har skett kan jag kortfattat sammanfatta vår avvikande mening. Våra invändningar i den här frågan är i alla fall att vi inte tycker att medlemsländernas socialpolitik ska dikteras från Europeiska unionen. Det är själva kärnan i vår kritik. Vi menar att det fråntar oss förmåga och ansvar att själva komma till rimliga slutsatser om vad som behöver göras och att resultatet därför blir att pengar lätt pumpas in i projekt och misslyckade satsningar utan någon form av verklighetsförankring. Av den anledningen anmäler vi avvikande mening.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Vill statsrådet kommentera det på något sätt?

Anf. 110 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Möjligtvis på så sätt att när det gäller det sociala området så har ju inte EU lagstiftningsmakt, utan här handlar det mycket om utbyte av goda exempel och att vi drar nytta av varandras erfarenheter på det här området. Man måste säga att det inte minst finns ett stort intresse för hur Sverige har byggt sina välfärdssystem genom tiderna, och om vi kan dela med oss av goda exempel för att få EU att kunna nyttja våra erfarenheter så tycker vi att det är väldigt positivt.

Det handlar alltså väldigt mycket om erfarenhetsutbyte på den sociala sidan.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det som att det finns stöd för regeringens position under punkt 11, de demografiska utmaningarna. Sverigedemokraterna har en avvikande mening som går ut på att socialpolitiken ska vara mer nationell än för närvarande och motsätter sig att svenska resurser ska användas i sammanhanget.

Finns det något att säga under övriga frågor?

Anf. 112 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Vi har ett par övriga frågor, men jag vet inte om EU-nämnden vill ha dem relaterade. Det handlar till exempel om arbetet med implementeringen av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Vi lämnar ordet fritt, om någon vill ställa frågor under någon av punkterna under Övriga frågor. Eftersom ingen begär ordet tackar vi Maria Larsson för i dag.

Anf. 114 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Tack så mycket! Då får jag tillönska hela EU-nämnden en riktig skön sommar.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket!

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämförbarhet) den 17 februari 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämförbarhet) den 21–22 juni 2012

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Nyamko Sabuni med medarbetare mycket välkomna.

Vi har bara en punkt, men innan dess undrar jag om statsrådet vill säga något om återrapporten från mötet den 17 februari.

Anf. 117 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Ordförande! Bara kort: Vi hade en policydebatt om kvinnor i bolagsstyrelser, där kommissionären Viviane Reding ville efterhöra medlemsstaternas åsikt på området.

Det som utkristalliserade sig från den debatten var väl att det var mycket stor majoritet för att detta inte är en fråga som kommissionen ska ägna sig åt. Det framfördes från både sådana som tror på kvotering som instrument för att få fler kvinnor till bolagsstyrelser och sådana som inte gör det. Många tyckte att det var en nationell fråga som varje land får bestämma kring.

Kommissionären fortsätter med sitt arbete, och det pratas om att hon ändå avser att ta initiativ på området. Vi väntar in svar från kommissionen så småningom.

Anf. 118 PATRIK BJÖRCK (S):

Vi socialdemokrater tycker att det är lite tråkigt att Sverige är bromskloss i jämförbarhetsarbetet och inte driver frågorna framåt. Om kommissionären lyfter frågan vidare kommer vi att se på om vi då inte skulle kunna ta steg framåt i jämförbarhetsarbetet i stället och se att vi får en kvotering i bolagsstyrelserna. Det är den ståndpunkt som vi har i dag och som vi naturligtvis kommer att följa upp.

Det är tråkigt att konstatera, när man läser protokollen, att Sverige bromsar i jämförbarhetsfrågorna.

Anf. 119 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Vi har olika uppfattning i denna fråga, regeringen och oppositionen. Utan att egentligen ha pratat om ståndpunkter här tycker jag ändå att frågan hör hemma på nationell nivå. Sedan kan man föra debatten.

Jag är lite olycklig över hur denna fråga har fått skymma andra problem med jämförbarhet inom medlemsstaterna, till exempel detta att bygga ut barnomsorgen. Det är ingen som pratar om det eftersom kommissionären som ansvarar för jämförbarhet fokuserar bara på bolagsstyrelser.

Vi ser att länderna inte tar steg framåt på många viktiga jämförbarhetsområden eftersom de lite grann kan köpa sig fria genom att tycka att

de ska kvotera, och så får de sina meriter och rankningar och kommer högt upp på listorna utan att egentligen böttna i jämställdhet.

Vi har olika uppfattning. Jag tycker att Sverige jobbar på rätt sätt. Jag önskar att kommissionen kunde bredda sin jämställdhetspolitik och jämställdhetsdebatt.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Därmed kan vi lägga återrapporten till handlingarna.

Vi går till punkt 12 om jämställdhet och miljö.

Anf. 121 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Ordförande! Som alla väl känner till har Pekingsplattformen tolv kritiska områden där vi försöker lägga fram indikatorer så att det går att mäta och följa utvecklingen på olika områden.

Sedan tidigare har man tagit fram indikatorer på nio områden, och nu har ordförandeskapet bestämt sig för att ta fram indikatorer på ett tionde område, som handlar om kvinnor och miljö.

Det som ligger till grund för de indikatorer som ordförandeskapet har tagit fram är en rapport från jämställdhetsinstitutet i Vilnius. Det är så vi jobbar numera: De tar fram underlagsrapporten, och sedan ser ordförandeskapet till att formulera slutsatser som vi sedan fattar beslut om.

De slutsatser som finns är rätt enkla och tekniska. Vi fattar beslut om att börja räkna andelen kvinnor i beslutsfattande positioner på områden som handlar om miljö och klimat. Det kan handla om hur det ser ut på departement och myndigheter på nationell nivå, och sedan gör man samma sak på EU-nivå och samma sak även på internationell nivå, inom FN-familjen.

I dessa slutsatser finns det egentligen ingen vägledning och inga uppmaningar till medlemsstaterna, utan det handlar bara om hur man vill försöka samla in information om hur många kvinnor det finns i olika beslutsfattande positioner.

Det finns också en annan del att mäta. Det är andelen kvinnor med högre utbildning inom naturvetenskap och teknik.

Ordförandeskapet håller det väldigt enkelt och rent. Tanken är att vi ska se detta som ett första steg, och sedan får kommande ordförandeskap välja att utveckla indikatorer på detta område.

En fråga som vi har kämpat för och bevakat mycket är jämställdhetsintegrering i miljö- och klimatpolitiken. Det finns länder som tycker att det är besvärligt att jobba med det, men här lyckades vi få igenom att det finns sådana skrivningar och att det är så länderna ska jobba.

Även om slutsatserna inte innehåller några uppmaningar till medlemsstaterna är det så att Pekingsplattformen i sig är något som medlemsstaterna har åtagit sig, och där beskrivs att man ska göra detta. Slutsatserna handlar om hur vi mäter. Själva arbetet bör pågå i samtliga medlemsstater utifrån de åtaganden som vi har i Pekingsplattformen.

Vi har haft överläggningar med arbetsmarknadsutskottet och fått stöd för vår ståndpunkt. Regeringen stöder ordförandeskapets slutsatser.

Anf. 122 PATRIK BJÖRCK (S):

Jag kan bekräfta att vi i den här frågan stöder regeringen när det gäller att kvinnor ska vara i beslutande befattningar.

Anf. 123 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack, ministern! Jag tycker att det är ett bra arbete.

Jag har bara ett tillägg som vi lyfte fram även i arbetsmarknadsutskottet. Vi vill ha indikatorer för att mäta kvinnors och mäns resurstillgångar och klimatpåverkan och menar att regeringen skulle behöva jobba med det. Ministern kommenterade det inte, men hon kanske har sovit på saken sedan i går och har kanske kommit på att det är en bra idé som hon vill driva. Det hoppas jag.

Anf. 124 JACOB JOHNSON (V):

Vi hade samma ståndpunkt i arbetsmarknadsutskottet, så det vore bra om ministern kunde kommentera det.

Anf. 125 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Regeringen har ingen annan uppfattning än de inlägg som har gjorts här. Men ordförandeskapet har valt att göra detta. De har inte ansett sig mäkta med att bredda dessa slutsatser, och de har också varit tydliga med att de utgår från att detta är bara ett första steg och att kommande ordförandeskap ska kunna ta tag i dessa frågor.

I det fortsatta utvecklingsarbetet är vi inte alls främmande för att inkludera alla dessa perspektiv, så jag tror egentligen inte att det finns olika åsikter i sak. Men vi har respekterat ordförandeskapets vilja att hålla detta så enkelt och rent som möjligt.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Jag vill fråga Miljöpartiet och Vänsterpartiet om det är ett medskick som ni vill göra. Det låter lite konstigt om det skulle vara en avvikande mening.

Anf. 127 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Det är ett medskick.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag det så att det finns stöd för regeringens position under punkt 12 och ett medskick från Vänsterpartiet och Miljöpartiet i enlighet med vad som har sagts här.

Jag uppfattar det så att det inte finns någon övrig fråga som statsrådet vill säga något om. Då tackar vi så mycket för i dag. Trevlig helg!

7 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)

Statsrådet Ulf KristerSSon

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 2 december 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 21–22 juni 2012

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Välkommen, Ulf KristerSSon med stab! Då är det punkt 10 som vi ska samråda om, men först har vi en återrapport. Vill statsrådet säga något om återrapporten från den 2 december? Det är ju väldigt länge sedan, så det kanske är överspelat?

Anf. 130 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Det finns inget nytt att säga. Det var precis det som vi talade om inför mötet.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om återrapporten från nämndens sida? Om så inte är fallet lägger vi den till handlingarna.

Då går vi över till punkt 10. Det handlar om pensionernas tillräcklighet.

Anf. 132 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Vi kommer nu tillbaka till pensionsfrågan, som behandlas då och då i lite olika former. Den här gången gäller det en rapport om pensionernas tillräcklighet som KST, Kommissionen för social trygghet, har tagit fram. Den bygger på de olika indikatorer som man har tagit fram för att jämföra olika länders pensionssystem. De är ju kända sedan tidigare.

Ett antal huvudbudskap lyfts fram i rapporten. Det handlar om en del gemensamma och en del mer länderspecifika utmaningar som länderna står inför på pensionsområdet, lite grann i ljuset av olika krisfrågeställningar, förstås. Enkelt kan man säga att de kretsar kring längre arbetsliv för att skapa tillräckliga pensioner och om kostnadseffektiva och finansiellt stabila pensionssystem. Det handlar om äldres risk för fattigdomsproblem i olika länder, kopplat till 2020-strategin, förstås, och om de olika pågående pensionsreformerna i olika länder. Det är inga konstigheter.

Vi välkomnar den allmänna beskrivningen i detta, det vill säga att detta är viktiga frågor, att man behöver ha både tillräckligt goda pensioner och finansiellt hållbara system. En grundbult bör vara ett längre, hållbart arbetsliv i de europeiska länderna. Sist men inte minst bör även ansvaret fortsatt ligga på de enskilda länderna när det gäller att fatta egna beslut och att se till att detta fungerar. Efter överläggningar i socialförsäkringsutskottet i går är detta också uttryckligen skrivet i den kommenterade dagordningen. Det står alltså som en uttalad svensk ståndpunkt.

Diskuterar man på något sätt problematiken med en hög ungdomsarbetslöshet och förlängt arbetsliv för pensionärer?

Anf. 134 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Jag tror inte att det förs uttryckliga sådana diskussioner i den här rapporten. Sedan är detta naturligtvis ett ämne som diskuteras i alla länder. Inte minst för de länder som har pensioner som tydligt bygger på den samlade arbetsinsatsen är detta en viktig fråga.

Längre arbetsliv kan förstås inkludera mycket – både att människor arbetar högre upp i åldrarna och vid vilken ålder man kliver in på arbetsmarknaden.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 10.

Anf. 136 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Låt mig ändå påpeka en sak. Vi har en återkommande diskussion i ministerrådet om relationen mellan bosättningsbaserad välfärdspolitik i framför allt de skandinaviska och nordeuropeiska länderna och hur den ska förhålla sig till samordningsreglerna i förordning nr 883. Regeringen har nu fått en inbjudan från den brittiska regeringen att i början på juli delta i ett EU-gemensamt möte där frågan ska diskuteras politiskt, på britternas initiativ. Vi har valt att delta i det samtalet.

Anf. 137 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Är det ett samarbete mellan alla EU:s länder, eller är det en mindre krets av EU-länder?

Anf. 138 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Det återstår att se. Alla är inbjudna, liksom kommissionen. Britterna vill ha ett brett samtal, och det var också ministerrådets ståndpunkt att detta bör diskuteras som en politisk fråga innan man landar i rent juridiska avgöranden. Den uppfattningen delar vi. Man kan sedan tycka lite olika om detaljer i sammanhanget.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för i dag.

Anf. 140 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Får man passa på att fråga en sak? Eftersom riksdagen nu har gjort ett tillkännagivande där vi anmärker på att det är så mycket engelskt material på våra möten vill jag fråga: Har ni framfört det? Än en gång är det till detta möte väldigt mycket engelskt material.

Visst, jag kan engelska, men att sitta och läsa alla dessa konstiga förkortningar tar väldigt mycket tid. Jag tycker att regeringen måste bättra sig.

2011/12:39
15 juni

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att vi för denna diskussion hela tiden, tillsammans med diskussionen om sekretessreglerna. Har kanslichefen något att säga för dagen utöver det vanliga? Frågan gällde användningen av engelska i materialet.

Anf. 142 Kanslichef MARGARETA HJORTH:

Det får väl egentligen regeringen svara för. Mycket av materialet kommer att vara på engelska. Det är så. Det är svårt att ändra på det.

Anf. 143 MARIE GRANLUND (S):

Då borde det väl föras fram till Statsrådsberedningen på lämpligt sätt? Man kan ju förstå att inte alla papper alltid kan översättas, men om vi själva producerar papper, som i fallet med handelsministern för några möten sedan, borde de kunna skrivas på svenska också. Det är fullständigt orimligt annars!

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Jag och kansliet ska ha en diskussion med Statsrådsberedningen i dag om frågan om sekretess. Vi kan ta upp den här frågan då.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 17 februari 2012

Återrapport från informellt ministermöte den 23–24 april 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 21–22 juni 2012

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, Hillevi Engström med medarbetare! Det finns två återrapporter, dels från februari, dels från april. Vill statsrådet inledningsvis säga något om dem, eller ska vi gå direkt på frågor?

Anf. 146 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag behöver inte säga något om det inte finns några frågor.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om arbetsmarknadsministerns återrapporter? Så verkar inte vara fallet. Då lägger vi dem till handlingarna och ber ministern att inleda under punkt 3, Utstationering av arbetstagare.

Anf. 148 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det handlar alltså om utstationering. Det danska ordförandeskapet kommer att avge en lägesrapport om förhandlingsläget, dels för direktivet om genomförandet av utstationeringsdirektivet – det som vi kallar för tillämpningsdirektivet – dels för Monti II-förordningen. Dessa förslag presenterades av kommissionen i mars i år. Tillämpningsdirektivet är det förslag som har fått störst fokus i förhandlingsarbetet.

När det gäller Monti II har det bara varit ett första meningsutbyte mellan medlemsstaterna, men båda förslagen diskuterade vi helt informellt på Epsco i april.

För regeringen är en given utgångspunkt i förhandlingarna att båda förslagen ska värna den svenska arbetsmarknadsmodellen. Det danska ordförandeskapet har pressat på i förhandlingarna när det gäller tillämpningsdirektivet. Vissa artiklar har behandlats i detalj, och redan tidigt i detta skede har vissa medlemsstater börjat lämna in olika kompromissförslag, som också har hunnit behandlas. Det gäller regler som avser att begränsa vem som är att betrakta som utstationerad och att förbättra tillgängligheten till information om olika kollektivavtalsvillkor och samarbetet mellan myndigheterna i etableringsstaten och värdstaten.

Reglerna om nationella kontrollåtgärder, utstationerade arbetstagares möjlighet att försvara sina rättigheter och om entreprenörsansvar har endast diskuterats översiktligt i rådsarbetsgruppen. Reglerna om gränsöverskridande verkställighet av de administrativa böterna och avgifterna har i stort sett inte diskuterats alls än så länge.

När det gäller Monti II-förordningen har kommissionen fått så kallat gult kort, det vill säga att ett visst antal nationella parlament, inklusive

Sveriges, har ansett att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen. Det är bland annat Storbritannien, Finland, Polen, Nederländerna och Frankrike som anser det, tillsammans med Sverige. Kommissionen har meddelat att man nu ska se över Monti II-förslaget. Man har då tre alternativ. Antingen står man kvar vid sitt förslag, eller också ändrar man det eller drar tillbaka det. Det är detta som kommissionen nu överväger. Det finns ingen tidsgräns för hur länge kommissionen kan överväga detta. Det vet vi alltså ingenting om i dagsläget.

Det danska ordförandeskapets lägesrapport avspeglar väl vårens förhandlingar: Regeringen föreslår därför att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom lägesrapporteringen. Det är det som gäller tillämpningsdirektivet.

Anf. 149 ORDFÖRANDEN:

Det här är alltså en informationspunkt.

Anf. 150 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Vi socialdemokrater vill uttrycka vår förnöjelse, tacksamhet eller vad man ska kalla det för – positivt är det i alla fall – över att vi tillsammans från svensk sida kan driva de här frågorna. Vi tycker att de är oerhört viktiga om vi ska kunna hantera svensk arbetsmarknadsmodell framöver.

Jag vill bara skicka med till regeringen att man verkligen hårt och kraftfullt driver den här svenska positionen i EU. Det är det enda jag vill skicka med. Annars är vi väldigt glada över att vi har kunnat göra detta från svenskt håll tillsammans.

Anf. 151 JACOB JOHNSON (V):

Vi kan också ställa oss bakom detta. Som ett medskick vill jag återupprepa vad vi sade när det var information i arbetsmarknadsutskottet, nämligen att det är viktigt att regeringen säkerställer att begreppet ”netto-minimilön” inte strider mot det svenska lönesystemet, så att det inte blir ett nytt begrepp som kommer i konflikt med det svenska lönesystemet, och att den svenska ståndpunkten måste vara att talerätten för fackliga organisationer inte ska begränsas av ett krav på arbetstagarens samtycke.

Anf. 152 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Först vill jag säga att detta är en beslutspunkt. Det handlar om att ställa sig bakom lägesrapporten.

När det gäller det som Patrik Björck säger vill jag framhålla att vi driver denna fråga hårt. Det kan jag garantera.

Lönebildning är en fråga för arbetsmarknadens parter. Det vidhåller vi. Det är en väldigt viktig grundbult i den svenska modellen.

Anf. 153 ORDFÖRANDEN:

Detta är alltså inte en informationspunkt, som det står i våra papper, utan en diskussionspunkt. Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna och att det finns medskick från Socialdemokraterna och från Vänsterpartiet.

Anf. 154 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Den 6 oktober 2011 presenterade kommissionen ett förslag till nytt finansieringsinstrument med namnet Program för social förändring och social innovation. Programmet utgör ett av de lagstiftningsförslag som följer upp kommissionens förslag till flerårig budgetram för perioden 2014–2020. Programmet innebär en sammanslagning och en vidareutveckling av delar av nuvarande Progressprogrammet, Eures och EU:s instrument för mikrokrediter. Det nya programmet är uppbyggt i tre delar som i stort sett följer de tre tidigare programmen.

Förhandlingarna i rådsarbetsgruppen har pågått under våren. Jag har överlagt med arbetsmarknadsutskottet om förslaget i december 2011. Utskottet har också nyligen fått information om hur förhandlingarna har fortlöpt.

Sverige har i förhandlingen i enlighet med överläggningen i AU välkomnat programdelarna Progress och Eures inom ramen för detta integrerade program. Sverige har däremot ställt sig skeptiskt till programdelen Mikrofinansiering och socialt företagande och drivit att den delen bör utgå – detta eftersom vi i Sverige anser att främjandet av mikrokrediter liksom stöd till socialt företagande i tillräcklig utsträckning kan uppnås på nationell nivå. I rådet har det i princip inte funnits något stöd alls för denna hållning.

Förslaget kommer nu upp på Epsco för en så kallad partiell allmän inriktning inför förhandlingarna med Europaparlamentet, som då har att besluta med kvalificerad majoritet på ministerrådet. Även om Sverige har motsatt sig programdelen Mikrofinansiering och socialt företagande har Sverige välkomnat de övriga två delarna, Progress och Eures, som tillsammans föreslås få närmare 80 procent av programbudgeten. Jag föreslår därför nämnden att Sverige på rådsmötet kan ställa sig bakom denna partiella allmänna inriktning.

Anf. 155 JACOB JOHNSON (V):

Vi har anmält en avvikande mening i överläggningar i arbetsmarknadsutskottet den 20 december och står kvar vid den. Den handlar om att vi anser att programdelen Progress går för långt vad det gäller EU:s befogenheter inom socialpolitik, arbetsmarknadspolitik och arbetsrättslig lagstiftning.

Anf. 156 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi tycker inte heller att EU behöver den här typen av finansieringsinstrument. Vi är direkt emot Progressdelen och mikrofinansieringen men även skeptiskt lagda till Eures, eftersom vi under våren sett ett högre och högre tryck på att framför allt unga eventuellt ska motas ut i arbete i andra länder i EU, som vi har uppfattat saken. Jag anmäler därmed avvikande mening.

Anf. 157 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag tycker att det här är ett jättebra förslag och ger stöd till regeringen. Ministern nämnde någonstans att det kanske inte fanns stöd i EU för det. Hörde jag fel? Det gjorde jag. Bra.

Anf. 158 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Vår ståndpunkt i rådsarbetsgruppen har vi varit ganska ensamma om när det gäller mikrofinansiering. Och att det är partiellt handlar om att sedan kommer budgeten till. Det är därför det är den här partiella. Jag var nog otydlig när jag uttryckte mig.

Anf. 159 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag. Det finns två avvikande meningar. En är från Vänsterpartiet, och den faller tillbaka på en ståndpunkt i arbetsmarknadsutskottet den 20 december förra året. Och Johnny Skalin har här redovisat Sverigedemokraternas avvikande mening. I övrigt finns det stöd för regeringens position under punkt 4.

Då är det punkt 5 om globaliseringseffekter, den här gamla fonden.

Anf. 160 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Då är det EGF, globaliseringsfonden. Förslaget att förlänga globaliseringsfonden för perioden 2014–2020 är ett av de lagstiftningsförslag som kommissionen har presenterat inför nästa fleråriga budgetram.

Jag har överlagt med arbetsmarknadsutskottet om det här förslaget också, i december i fjol, och utskottet fick nyligen information om hur förhandlingarna fortlöpt. Och de har fortlöpt under våren.

Ett antal medlemsstater, däribland Sverige, har i rådsarbetsgruppen konsekvent betonat en övergripande ståndpunkt, att fonden inte bör förlängas.

På rådsmötet kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport som ger en beskrivning av förhandlingsläget och hur diskussionen har sett ut under våren.

Mitt förslag är att Sverige ställer sig bakom den rådsrapporten, kort och gott.

Anf. 161 PATRIK BJÖRCK (S):

Vi vill bara från Socialdemokraternas sida påpeka att vi i den här frågan har en annan uppfattning än regeringen. Vi hade föredragit att regeringen hade ställt sig bakom kommissionens förslag om att ta med den här fonden in i nästa, så att säga, budgetperiod.

Men när det gäller att ställa sig bakom själva rapporten har vi väl ingen annan uppfattning.

Anf. 162 JACOB JOHNSON (V):

Vi har i Vänsterpartiet samma ståndpunkt som Socialdemokraterna i sakfrågan, men, som sagt, det är en rapport.

Anf. 163 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Om sakfrågan kommer upp i diskussionen vill jag säga att det som jag tycker är den jobbigaste delen där är detta med att

man ska kunna ge stöd till jordbrukssektorn. Är det någonting som ministern tänker lyfta fram och försöka plocka bort? Även om det inte ska beslutas nu kan man kanske ändå ta upp diskussionen.

2011/12:39
15 juni

Anf. 164 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det kommer att stå i lägesrapporten, men det kommer inte att komma upp till någon sådan diskussion. Men det är en fråga som Sverige driver, att inte inkludera jordbruket. Sedan vill vi inte utvidga den till att gälla allmänna kriser. Och så handlar det om det här med att det nu är 50 procents medfinansiering. Det vill kommissionen minska. Det är vi också emot.

Men nu är det bara en lägesrapport om hur arbetet har gått, så det blir ingen diskussion rent allmänt kring fonden.

Anf. 165 PATRIK BJÖRCK (S):

Bara så att jag förstår det här rätt. När det gäller sakfrågan, det vill säga fonden, är vi för att den ska förlängas. Men i utskottet var Vänsterpartiet inte för det. Jag vill bara för ordningens skull att vi gör klart om det är en ny ståndpunkt från Vänsterpartiet eller om det är ett missförstånd. Hörde jag fel, vad Jacob Johnson sade?

Anf. 166 JACOB JOHNSON (V):

Jag sitter inte i arbetsmarknadsutskottet, men enligt kansli kommentarerna och som jag kommer ihåg tidigare och enligt det som finns bifogat i underlagen här var det en gemensam ståndpunkt. Det kanske är en sak som inte har med EU-nämnden att göra.

Anf. 167 PATRIK BJÖRCK (S):

Vi tar tacksamt till oss att Vänsterpartiet numera stöder vår ståndpunkt. Vi är tacksamma för det.

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag som att detta är en diskussionspunkt, det vill säga det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna. Och man får väl uppfatta de ståndpunkter som har framförts här som ett medskick från Socialdemokraterna och andra partier.

Då är det punkt 6 om direktiv om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet.

Anf. 169 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Då är det de elektromagnetiska fälten igen. Där kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport om förhandlingarna under våren beträffande ett förslag till revidering av det befintliga direktivet.

Regeringen har samma utgångspunkt nu som under arbetet med det tidigare direktivet från 2004, det vill säga alla arbetstagare ska ges samma skydd, och eventuella undantag från direktivet bör grundas på en konkret konsekvensbedömning. Det är också viktigt att direktivet är lättbegripligt och tekniskt korrekt.

Förhandlingarna under våren har främst handlat om gränsvärden och undantagsregler där det fortfarande finns lite olika syn mellan medlems-

länderna. Det danska ordförandeskapet har gjort stora ansträngningar för att försöka komma fram till en kompromiss beträffande dessa två punkter, och man har lyckats komma ett bra steg vidare i processen.

Jag föreslår att EU-nämnden, riksdagen, kan ställa sig bakom den här lägesrapporteringen.

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Vi har hört statsrådets inledning, och jag sammanfattar det som att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 6.

Då är det punkt 9 om bidrag till Europeiska rådet. Den här punkten är lite komplicerat upplagd. Jag föreslår att vi går igenom de här underpunkterna, som heter i, ii, iii och så vidare, en och en. Sedan återgår vi så att säga till kappan, som är inledningen.

Jag tycker också att vi kanske kan avstå från att ha den här principdiskussionen – för det har vi redan haft med Anders Borg – om hur man ska se på de här rekommendationerna och allmänna riktlinjerna.

Med denna inledning överlämnar jag ordet till statsrådet. Då börjar vi med utkast till rådets rekommendationer om de nationella reformprogrammen.

Anf. 171 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Ska jag uppfatta det som att vi tar ett beslut efter varje sådan här i-punkt?

Anf. 172 ORDFÖRANDEN:

Ja.

Anf. 173 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Ja, det blir nog lättast. Då blir det mer tydligt.

Då börjar jag med de tre beslutspunkterna samt den fjärde diskussionspunkten. Jag avslutar sedan med att ange regeringens förslag till upplägg i den övergripande diskussionen.

Arbetsmarknadsutskottet har informerats den 5 juni om den här punkten.

Då börjar jag med punkt 9 i.

Vi ska på rådsmötet godkänna sysselsättningsdelarna i de landspecifika rekommendationerna. Som ordföranden sade har finansministern varit här tidigare i morse och samrått om dessa rekommendationer i de delar som rör de ekonomiska riktlinjerna.

Beslutet på Epsco rör enbart de landspecifika rekommendationerna för genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna.

Precis som förra året föreslår kommissionen rekommendationer till alla medlemsstater. Kommissionen baserar sina rekommendationer på det här området på en granskning av ländernas nationella reformprogram. Rekommendationerna behandlas i olika kommittéer under rådet och väntas efter Epscos och Ekofinrådets behandling godkännas av statsministern den 28–29 juni på Europeiska rådet.

Regeringen ser rekommendationerna som ett instrument för att uppmuntra till en ansvarsfull politik och att länderna lever upp till sina mål.

Det är samtidigt viktigt att rekommendationerna respekterar arbetsmarknadens parter och de nationella lönebildningssystemen.

Beträffande Sverige har kommissionen bland annat föreslagit en rekommendation om att vidta ytterligare åtgärder för att förbättra arbetskraftsdeltagandet för ungdomar och andra utsatta grupper. Sammantaget kan man konstatera att kommissionens rekommendationer pekar ut en rad viktiga områden för den ekonomiska politiken. Däremot kan man ha synpunkter på de exakta formuleringarna, som kommissionen använder, till exempel i rekommendationerna om arbetsmarknaden.

Vad gäller denna rekommendation är det viktigt att framhålla att lönebildningen i Sverige är en fråga för arbetsmarknadens parter. Samtidigt är det angeläget med åtgärder för att öka efterfrågan på ungdomar och andra svaga grupper samt att underlätta övergången från studier till arbete.

Jag vill i sammanhanget också påminna om att en rekommendation är en uppmaning till lämplig handling. Rekommendationen är med andra ord inte bindande.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom godkännandet av sysselsättningsdelarna i rådets rekommendationer till varje medlemsstat.

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Då börjar jag med 9 i och finner att det finns stöd för regeringens position under 9 i.

Anf. 175 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag anmälde avvikande mening under diskussionen med finansministern, och den kvarstår jag vid.

Anf. 176 ORDFÖRANDEN:

Ja, den kvarstår. Vi kan säga att den, så att säga, transporteras över till den här punkten också.

Jag återgår till frågan om 9 i. Då finns det stöd för regeringens position.

Då går vi över till 9 ii.

Anf. 177 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Just det, ii handlar om ett yttrande om granskningen av 2012 års nationella reformprogram.

Varje år ska rådet granska medlemsstaternas reformprogram i ljuset av sysselsättningsriktlinjerna. Under våren har granskningen genomförts av medlemsstaternas nationella reformprogram samt i fråga om medlemsstaternas beaktande av fjolårets landspecifika rekommendationer.

Granskningen har i huvudsak genomförts i sysselsättningskommittén. Kommittén för social trygghet, KST, har granskat de sociala delarna. De ingår också i det här yttrandet.

Resultatet av granskningen har summerats i ett yttrande, och jag föreslår att Sverige kan godkänna detta yttrande.

2011/12:39

15 juni

Anf. 178 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag tycker inte att det finns någon anledning att godkänna slutsatser som förespråkar ytterligare koordineringar i arbetsmarknadsreformer eller skatteväxlingar och anmäler därför avvikande mening.

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Då summerar jag under punkt 9 ii. Det finns stöd för regeringens position men en avvikande mening från Sverigedemokraterna i enlighet med Johnny Skalins yttrande nyss.

Då går vi till 9 iii.

Anf. 180 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det handlar om verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen. Verktyget eller Employment Performance Monitor, som det heter på engelska, syftar till att snabbt identifiera de viktigaste utmaningarna och goda utfallen för EU och för varje medlemsstat.

Det är baserat på utvärderingsramverket, som togs fram 2010 och som är ett led i att stärka uppföljningen och utvärderingen av olika strukturreformer på sysselsättningsriktlinjernas område.

Första gången som verktyget presenterades var vid Epscorådet i juni i fjol, och liksom i fjol kommer årets verktyg att innehålla en övergripande beskrivning av medlemsstaternas nationella sysselsättningsmål, utmaningar och goda exempel, följt av enskilda landskapitel.

Regeringen välkomnar att verktyget presenteras på rådet.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet kan ställa sig bakom godkännandet av verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen.

Anf. 181 ORDFÖRANDEN:

Därmed sammanfattar jag det som att det finns stöd för regeringens position under iii.

Då går vi till den fjärde underpunkten, som handlar om sysselsättningspaketet från kommissionen.

Anf. 182 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det handlar om sysselsättningspaketet, som sagt. Som jag tidigare har nämnt kommer diskussionen i denna fråga att vävas in i den övergripande diskussionen om EU 2020-strategin.

Sysselsättningspaketet är kommissionens senaste satsning på jobbfrågan, och det presenterades den 18 april i år.

Kommissionen identifierar i paketet reformer och åtgärder som kommissionen anser behövs på nationell och europeisk nivå för en återhämtning med en hög sysselsättning.

Centrala frågor som berörs är frågan om jobbskapande, dynamiska och inkluderande arbetsmarknader samt frågan om hur samordningen av sysselsättningspolitiken inom EU kan bli bättre. Regeringen välkomnar en diskussion om detta paket och avser att kommentera det i den övergripande diskussionen.

Jag ska kort redogöra för regeringens upplägg för den övergripande diskussionen.

Det danska ordförandeskapet kommer att lägga upp diskussionen kring ett par frågor. Vi har ännu inte fått dessa frågor. Jag kan alltså komma att behöva justera mitt inlägg något när det gäller dessa frågor. Jag tycker ändå att det är viktigt att för nämnden lyfta fram ungefär vad jag tänker säga.

På rådsrådet kommer jag att betona att EU:s samarbete på sysselsättningsområdet är viktigt och värdefullt och att rekommendationen ska ses som ett instrument för att uppmuntra till en ansvarsfull politik och för att nå målsättningarna inom Europa 2020-strategin.

Mot bakgrund av det allvarliga ekonomiska läget med låg sysselsättning och hög arbetslöshet i många av EU:s medlemsstater kommer jag att understryka att det finns ett behov av reformer på arbetsmarknaden. Jag kommer att understryka att mer måste göras för att öka kvinnors arbetsplatsdeltagande.

Jag avser att sammanfatta med att betona att huvudansvaret för sysselsättningspolitiken ligger hos medlemsstaterna. Jag kommer också att betona vikten av att genomförandet av Europa 2020-strategin verkligen sker med respekt för nationell praxis när det gäller parternas roll och nationella system för lönebildning.

Med anledning av att frågan om minimilöner omnämns i sysselsättningspaketet kommer jag att understryka att detta är en fråga för respektive medlemsstat att ta ställning till.

Ramverken för arbetsmarknaden är olika i olika länder. I Sverige finns ingen lagstadgad minimilön, utan lönebildningen är och ska vara en fråga för arbetsmarknadens parter.

Anf. 183 ORDFÖRANDEN:

Det får väl uppfattas som ett slags beskrivning av den inledande kappan.

Anf. 184 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Tack, ministern! Det står att inget dokument är tillgängligt, men samtidigt står det att det presenterades den 18 april. Jag tycker att det verkar konstigt att kommissionen presenterar ett material den 18 april, men att det inte finns något tillgängligt dokument. Det kan kansliet fundera över.

Jag har ingenting emot det som ministern sade att hon kommer att säga på rådet. Men jag har ett medskick. När det gäller EU 2020 måste den gröna omställningen betonas. Jag vet att i kommissionens andra dokument om sysselsättningsåtgärder lyser klimatåtgärderna med sin frånvaro. Man vill tvärtom dra nya fossilledningar kors och tvärs inom EU. Det är inte den sortens aktiviteter vi bör ha.

Jag tycker att ministern också bör lyfta upp frågan om rörlighet för arbetstagarna. Det gäller både arbetskraftsinvandring och rörlighet mellan EU-länderna. Om vi kunde få upp den debatten vore det bra.

Ungdomsarbetslösheten nämndes inte. Ministern bör särskilt betona att åtgärder måste vidtas på det området. Jag vill också betona att det är nationella åtgärder som är i fokus här.

Anf. 185 JACOB JOHNSON (V):

Inledningsvis ställer mig bakom det som Ulf Holm sade om vikten av insatser för en grön omställning.

Statsrådet sade att den svenska linjen är att tala om en ansvarsfull politik. Det vore intressant att höra vad som är ansvarsfullt. Det talades också om reformer på arbetsmarknaden. Jag anar att statsrådet tänker sig reformer som Vänsterpartiet inte riktigt tänker sig. Det vore bra med en precisering.

Anf. 186 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Till Ulf Holm vill jag säga att meddelandet har presenterats, men vi har ännu inte fått de konkreta frågor som ordförandeskapet vill diskutera. Det kommer att handla om det som jag har varit inne på. Med allra största säkerhet kommer det att handla om ungdomsarbetslöshet. Det har det gjorts vid alla våra möten. Det är den fråga som alla medlemsstater behöver diskutera.

Frågan om rörlighet är också viktig. Tillämpningsdirektivet syftar till det. Det gäller också ungdomsarbetslösheten.

När det gäller grön omställning lämnar jag över till Thomas Göransson.

Anf. 187 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON:

När det gäller sysselsättningspaketet är omställning till grön ekonomi en viktig komponent i kommissionens paket, det vill säga hur sysselsättningen kan främjas i den sektorn.

Anf. 188 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag ska svara på Jacob Johnsons fråga. Vi driver frågan om en sund ekonomi, men det handlar också om att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden. En åtgärd som vi har vidtagit i Sverige och som vi har tagit upp även i andra sammanhang i EU är lägre kostnader och stöd till anställningar. Det är sådana åtgärder som vi har vidtagit i Sverige.

Anf. 189 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vår uppfattning är att arbetsmarknadspolitik är en nationell fråga och att vi inte behöver någon ytterligare samordning på det området inom EU. Om man vill ha en diskussion om arbetsmarknad på EU-nivå ska den utmynna i respekt för det nationella självbestämmandet. Där tycker vi att det brister. Vi har en avvikande uppfattning i förhållande till regeringen.

Anf. 190 JACOB JOHNSON (V):

I diskussionen om en ansvarsfull politik döljer sig kanske vanligtvis de ekonomiska aspekterna på ansvar. Men en ansvarsfull politik måste ju också innehålla insatser för en hög sysselsättning. Min poäng var att man inte får gömma sig för mycket bakom ekonomiskt ansvar.

Anf. 191 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det är viktigt att man respekterar ländernas system och att man lyssnar på varandra. Det här är ett område där vi lyssnar och lär. Det har varit ett stort intresse för att diskutera hur man gör i de olika medlemsstaterna.

Vi ska ju inte diskutera nationella frågor här. Nationell politik får vi ta i kammaren.

Anf. 192 ORDFÖRANDEN:

När ni får frågorna skickar ni lämpligen in dem till EU-nämnden och anger om ni kommer att ändra er position eller inte. Om ni, när ni läser frågorna, ändrar den position som ni har redovisat här kan vi ta ett skriftligt förfarande i EU-nämnden.

Jag uppfattar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Det finns, som jag uppfattar det, ett medskick från Ulf Holm om större betoning på den gröna omställningen, rörlighet på arbetsmarknaden inom EU och ungdomsarbetslösheten.

I fråga om den gröna omställningen instämde Jacob Johnson. Jag uppfattade att Jacob Johnson har en annan uppfattning än statsrådet om innebörden i ”reformer på arbetsmarknaden”. Vi behöver inte gå in på det. Vi vet att det är en stor diskussion.

Johnny Skalin har avvikande mening som går ut på att arbetsmarknadspolitiken bör vara ett nationellt politiskt område.

Med dessa olika synpunkter finns det alltså stöd för regeringens upplägg.

Vi går tillbaka till den inledande kappan. Vi får väl anse att statsrådet har redovisat sina övergripande synpunkter. Jag finner att det finns stöd för regeringens position i den allmänna inledande delen.

Vi tackar för informationen, och tackar för i dag.

Anf. 193 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag önskar ordföranden och nämndens ledamöter och personal en trevlig sommar.

Anf. 194 ORDFÖRANDEN:

Tack och vi önskar detsamma!

Innehållsförteckning

1 § Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (M).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (M).....	4
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 6 LARS OHLY (V).....	5
Anf. 7 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	5
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (M).....	6
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (M).....	6
Anf. 11 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	7
Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD)	7
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (M).....	7
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 15 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	8
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (M).....	8
Anf. 18 LARS OHLY (V).....	9
Anf. 19 CARINA MOBERG (S)	10
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (M).....	10
Anf. 21 KARL SIGFRID (M).....	10
Anf. 22 LARS OHLY (V).....	11
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (M).....	11
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (M).....	11
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 28 MARIE GRANLUND (S).....	13
Anf. 29 JOHNNY SKALIN (SD)	13
Anf. 30 LARS OHLY (V).....	13
Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (M).....	14
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 33 JOHNNY SKALIN (SD)	15
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 35 SUSANNA HABY (M)	15
Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (M).....	15
Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD)	16
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (M).....	16
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 41 JOHNNY SKALIN (SD)	16
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 43 Finansminister ANDERS BORG (M).....	17
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	17
2 § Jordbruk och fiske.....	18
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 46 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	18
Anf. 47 PYRY NIEMI (S).....	18

Anf. 48	LARS OHLY (V)	18
Anf. 49	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	19
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 51	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	19
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 53	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	19
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 55	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	20
Anf. 56	LARS OHLY (V)	21
Anf. 57	PYRY NIEMI (S)	22
Anf. 58	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	22
Anf. 59	HELENA LEANDER (MP)	22
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 61	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	23
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	23

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumtfrågor (hälso- och sjukvård)..... 24

Anf. 63	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 64	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	24
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 66	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	25
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 68	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	26
Anf. 69	JACOB JOHNSON (V)	26
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 71	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	27
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 73	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	28
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 75	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	28

4 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumtfrågor (sysselsättning)..... 29

Anf. 76	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 77	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	29
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 79	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	29
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 81	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	29
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 83	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	29
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 85	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	30
Anf. 86	MARIE GRANLUND (S)	30
Anf. 87	SUSANNA HABY (M)	30
Anf. 88	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	31
Anf. 89	JOHNNY SKALIN (SD)	31
Anf. 90	BÖRJE VESTLUND (S)	31
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 92	LENNART AXELSSON (S)	31
Anf. 93	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	32

Anf. 94 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 95 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	32
Anf. 96 ORDFÖRANDEN	32
5 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)	33
Anf. 97 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 98 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	33
Anf. 99 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 100 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	34
Anf. 101 JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 102 LENNART AXELSSON (S)	34
Anf. 103 BÖRJE VESTLUND (S).....	34
Anf. 104 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	34
Anf. 105 ORDFÖRANDEN	34
Anf. 106 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	35
Anf. 107 ORDFÖRANDEN	35
Anf. 108 JOHNNY SKALIN (SD)	35
Anf. 109 ORDFÖRANDEN	35
Anf. 110 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	35
Anf. 111 ORDFÖRANDEN	36
Anf. 112 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	36
Anf. 113 ORDFÖRANDEN	36
Anf. 114 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	36
Anf. 115 ORDFÖRANDEN	36
6 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämförbarhet).....	37
Anf. 116 ORDFÖRANDEN	37
Anf. 117 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	37
Anf. 118 PATRIK BJÖRCK (S).....	37
Anf. 119 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	37
Anf. 120 ORDFÖRANDEN	38
Anf. 121 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	38
Anf. 122 PATRIK BJÖRCK (S).....	38
Anf. 123 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	39
Anf. 124 JACOB JOHNSON (V)	39
Anf. 125 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	39
Anf. 126 ORDFÖRANDEN	39
Anf. 127 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	39
Anf. 128 ORDFÖRANDEN	39
7 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)	40
Anf. 129 ORDFÖRANDEN	40
Anf. 130 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	40
Anf. 131 ORDFÖRANDEN	40
Anf. 132 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	40
Anf. 133 JACOB JOHNSON (V)	41
Anf. 134 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	41
Anf. 135 ORDFÖRANDEN	41
Anf. 136 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	41
Anf. 137 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	41

Anf. 138 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	41
Anf. 139 ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 140 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	41
Anf. 141 ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 142 Kanslichef MARGARETA HJORTH	42
Anf. 143 MARIE GRANLUND (S).....	42
Anf. 144 ORDFÖRANDEN.....	42

2011/12:39

15 juni

8 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumtfrågor (sysselsättning)..... 43

Anf. 145 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 146 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	43
Anf. 147 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 148 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	43
Anf. 149 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 150 PATRIK BJÖRCK (S)	44
Anf. 151 JACOB JOHNSON (V).....	44
Anf. 152 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	44
Anf. 153 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 154 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	45
Anf. 155 JACOB JOHNSON (V).....	45
Anf. 156 JOHNNY SKALIN (SD).....	45
Anf. 157 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	46
Anf. 158 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	46
Anf. 159 ORDFÖRANDEN.....	46
Anf. 160 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	46
Anf. 161 PATRIK BJÖRCK (S)	46
Anf. 162 JACOB JOHNSON (V).....	46
Anf. 163 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	46
Anf. 164 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	47
Anf. 165 PATRIK BJÖRCK (S)	47
Anf. 166 JACOB JOHNSON (V).....	47
Anf. 167 PATRIK BJÖRCK (S)	47
Anf. 168 ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 169 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	47
Anf. 170 ORDFÖRANDEN.....	48
Anf. 171 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	48
Anf. 172 ORDFÖRANDEN.....	48
Anf. 173 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	48
Anf. 174 ORDFÖRANDEN.....	49
Anf. 175 JOHNNY SKALIN (SD).....	49
Anf. 176 ORDFÖRANDEN.....	49

Anf. 177 Arbetsmarknadsminister HILLEVI	
ENGSTRÖM (M).....	49
Anf. 178 JOHNNY SKALIN (SD)	50
Anf. 179 ORDFÖRANDEN	50
Anf. 180 Arbetsmarknadsminister HILLEVI	
ENGSTRÖM (M).....	50
Anf. 181 ORDFÖRANDEN	50
Anf. 182 Arbetsmarknadsminister HILLEVI	
ENGSTRÖM (M).....	50
Anf. 183 ORDFÖRANDEN	51
Anf. 184 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	51
Anf. 185 JACOB JOHNSON (V)	51
Anf. 186 Arbetsmarknadsminister HILLEVI	
ENGSTRÖM (M).....	52
Anf. 187 Departementssekreterare THOMAS	
GÖRANSSON	52
Anf. 188 Arbetsmarknadsminister HILLEVI	
ENGSTRÖM (M).....	52
Anf. 189 JOHNNY SKALIN (SD)	52
Anf. 190 JACOB JOHNSON (V)	52
Anf. 191 Arbetsmarknadsminister HILLEVI	
ENGSTRÖM (M).....	52
Anf. 192 ORDFÖRANDEN	53
Anf. 193 Arbetsmarknadsminister HILLEVI	
ENGSTRÖM (M).....	53
Anf. 194 ORDFÖRANDEN	53